Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 80 (3818). | Чоршанба, 24 апрель, 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ҚИШЛОҚ СОВЕТИ

Коммунистик партия ўзининг бутун фаолиятида Советларга, уларнинг мамлакатимиз сиёсий, хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини ҳал этишдаги роли ва иштирокига катта аҳамият бериб келмоқда. Партиямиз съездлари ва Марказий Комитет Пленумлари қабул қилган қарорларда, ғоят муҳим ҳужжатларда Советлар ишига берилган юксак баҳо, уларнинг омма ўртасида олиб бораётган турли форма ва шакллардаги ижобий ишлари, Советлар ва уларнинг маҳаллий органлари ҳақида қилинаётган ғамхўрликлар ёрқин кўриниб турибди.

КПСС Марказий Комитети бундан бир йилча илгари «Меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва поселка Советларининг ишларини яхшилаш ҳақида» қарор қабул қилган эди. Бу қарор Советларнинг айниқса унинг қуйи органлари обрўсини ва мавқеини кўтарикида, уларнинг иш фаолиятини оширишда ғоят муҳим тадбирлардан бири бўлди. Бу қарорда хўжалик, молия, ер қурилиши масалаларини ҳал этишда қишлоқ ва поселка Советларининг таъсири ва мустақиллигини ошириш ҳамда аҳолига социал-маданий хизмат кўрсатишдаги раҳбарликни яхшилаш масалаларини ўрганиш вазифаси қўйилган эди. СССР Олий Совети Президиумининг яқинда «Меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва поселка Советларининг асосий ҳуқуқлари ва бурчлари ҳақида» чиқарган Фармони, «Иттифоқчи республикалар меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва поселка Советларининг тахминий низоми» маъқуллангани, СССР Министрлар Советининг қишлоқ ва поселка Советларининг моддий-молиявий базасини мустаҳкамлаш тадбирлари тўғрисида қабул қилган қарори Советлар ва уларнинг қуйи органлари обрў ва эътиборини, бутун фаолиятини ошириш ва яхшилашга қаратилган ғоят муҳим ҳужжатлардир.

Совет ҳокимияти барпо этилгандан буён ўтган ярим аср мобайнида Советлар Коммунистик партиянинг актив ёрдамчилари ва унинг бутун сиёсатининг фаол тарғиботчилари бўлиб хизмат қилмоқдалар. Кенг меҳнаткашлар оммаси билан энг яқин алоқада бўлган Советларнинг қуйи органлари — район, қишлоқ ва поселка Советлари мамлакатимиз ҳаётидаги турли хил масалаларни ҳал этиш ва амалга оширишда актив иш олиб бормоқдалар. Уларга омманинг турли табақалари мурожаат қиладилар. Шикоят ва аризалар, илтимос ва турли истаклар билан келадилар. Бу табиийдир. Чунки қишлоқ ва поселкаларда аҳолининг деярлик кўпчилиги яшайди. Шу билан бирга аҳолининг турмуш шароити ҳақида ғамхўрлик қилиш, тартибни сақлаш, гражданларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, бошқарув масалалари бу ерларда бирмунча мураккабдир. Агар депутатликка сайланганлар миқдорига, колхозлар ва совхозларнинг, саноат корхоналари, социал таъминот, маданий-маиший ва коммунал муассасаларнинг жойланиш тартибига назар солсангиз, қишлоқ ва поселка Советлари қанчалик катта миқёсда ва масштабда иш олиб бораётганликларини янада яхшироқ тушуниб оласиз. Бу мисол ва фактлардан Советларнинг қуйи органлари зиммасига катта масъулият юклатилганлигини ва улар олдида кўп ва мураккаб вазифалар турганлигини билиб олиш қийин эмас.

Бундай вазиятда қишлоқ ва поселка Советлари кўпгина масалаларни ҳал этишда турли қийинчиликларга дуч келадилар. Айрим ҳолларда уларнинг молиявий имкониятлари, ёки ҳуқуқлари чегаралаб қўйилади. Ўз территорияларида бўлаётган ишларга, қурилиш ва аҳолига хизмат кўрсатиш билан боғлиқ бўлган масалаларга актив иштирок этиш ва назорат ишларини олиб бориш имконияти бўлмай қолади. Янги фармон ва низом эса қишлоқ ва поселка Советларига ўз фаолиятларини кучайтириш, уларнинг кенг миқёсда иш олиб боришлари учун катта ҳуқуқ ва шароит яратиб беради. Фармонда айтилишича, меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва поселка Советлари ўзига қарашли территорияда давлат ҳокимияти органи бўлиб, маҳаллий аҳамиятга эга бўлган ҳамма масалаларни умумдавлат манфаатларини ва қишлоқ, поселка меҳнаткашларининг манфаатларини кўзда тутган ҳолда, қонунда берилган ҳуқуқлар доирасида ҳал этади.

Меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва поселка Советлари ўз ваколатларини амалга оширар эканлар, Советга қарашли корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга раҳбарлик қиладилар, шунингдек, Совет территориясида жойлашган колхозлар, совхозлар, маҳаллий саноат корхоналари, маиший хизмат кўрсатиш, савдо-сотиқ ва умумий овқатланиш, уй-жой, коммунал хўжалик корхоналари, соғлиқни сақлаш, маориф, маданият, алоқа муассасалари ва юқори идораларга бўйсунган ҳамда аҳолига бевосита хизмат кўрсатадиган бошқа ташкилотларнинг ишини контроль қилиб турадилар, Уларнинг қонунларга риоя қилишлари устидан контролликни амалга оширадилар. Ана шу корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг докладларини тинглайдилар ҳамда уларнинг аҳолига социал-маданий ва маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги фаолиятини йўлга солиб турадилар.

Советларнинг қуйи ва юқори органларида депутатларнинг ҳуқуқларини кенгайтириш, сессиялар вақтида уларни ишлаб чиқариш ва хизмат вазифаларидан озод қилиш, маҳаллий шароит билан боғлиқ бўлган турли масалаларни ўша ернинг ўз имконияти ва хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ҳал этиш, хўжалик ва маданий қурилиш планларини, яъни колхозлар, совхозлар, маҳаллий саноат корхоналарининг перспектив ва йиллик планларини тузиб чиқишда, уй-жой қурилиши, социал-маданий, маиший ва савдо хизмати кўрсатиш, қишлоқларни обод қилиш билан боғлиқ бўлган ишларда қишлоқ ва поселка Советларининг ҳуқуқлари ва бурчлари тўғрисида турли хил таклиф ва мулоҳазалар олинмоқда, Янги фармон ҳамда низомда бу ва бошқа масалалар кўзда тутилади.

Эндиликда қишлоқ ва посёлка Советларига қишлоқ жойларида қурилиш планларининг бажарилиши устидан назорат қилиш, агар белгиланган план бажарилмаётган ёки бузилаётган бўлса, колхозлар, совхозлар ва тегишли ташкилотлар билан келишиб, белгиланган маблағларни уй-жой, коммунал қурилишга сарфлаш, ошхоналар, магазинлар ва бошқа маиший муассасалар қурилишларини планли жойлаштириш ҳуқуқлари берилади. Агар колхозлар, совхозлар, матлубот жамиятлари қарорлари, тегишли ташкилотлар раҳбарларининг буйруқлари қонунга хилоф бўлса, қишлоқ ва поселка Советлари уларни бекор қилиш ва тўхтатиш ҳуқуқига эга бўладилар.

Энг оммавий, халқчил, меҳнаткашлар билан яқиндан бевосита боғланган ва ҳамиша уларнинг талаб ва истаклари йўлида хизмат қилиб келаётган ва шу туфайли катта обрў, эътибор ва ҳурматга сазовор бўлаётган қишлоқ ва поселка Советлари ўз фаолиятларини янада оширишлари лозим. Областимизда актив иш олиб бораётган, сиёсий хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини ҳал этишда жонбозлик кўрсатаётган қишлоқ Советлари анчагина бор. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети илғор қишлоқ Советлари қаторида областимизнинг «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози қишлоқ Совети ишини алоҳида кўрсатиб ўтди. Бу ерда меҳнаткашлар ҳақида, уларнинг турмуш шароитини яхшилаш, ободончилик, қурилиш, доимий комиссиялар билан ишлаш, депутатларнинг фаолиятини ошириш, аҳолининг шикоят ва аризалари, истак ва талабларини ўз вақтида кўриб чиқиш ва амалга ошириш юзасидан кўпгина яхши ишлар қилинмоқда.

Бироқ ўз ҳуқуқлари ва бурчларини тўла тушуниб етмаган, меҳнаткашлар оммаси билан яқин алоқада бўлиб, актив иш олиб бормаётган, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондирмаётган қишлоқ ва поселка Советлари ҳам бор. Шаҳар ва район Советлари қуйи органлар ишларини ҳозирги талаблар даражасига кўтаришда ва уларнинг актив иш олиб боришларини таъминлашда яқиндан раҳбарлик қилишлари лозим.

Советлар, уларнинг қуйи звеноси бўлган қишлоқ ва поселка Советларининг ҳуқуқлари ва бурчларини оширишга, омма ўртасидаги обрў ва эътиборларини янада юксалтиришга қаратилган ғоят муҳим қарор ва тадбирлар уларни янгича иш олиб боришга, мамлакатимиз ва халқимиз ҳаётидаги барча ишларда актив иштирок этишга сафарбар этмоғи керак. Советлар ўзларининг бутун эътиборлари, тажриба ва ташкилотчилик қобилиятларини халққа хизмат қилишга, коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга қаратмоқлари лозим.

—Яшасин чинакам халқ ҳокимияти органлари —меҳнаткашлар депутатлари Советлари!

— Совет Социалистик демократияси ривожлансин ва мустаҳкамланаверсин, мамлакат ишларини бошқаришда меҳнаткашларнинг активлиги ўсаверсин!

Фотима Галиулина Вревскийдаги совхоз-техникумда илғор сут соғувчилардан бири ҳисобланади. У ўз боқимидаги 25 сигирнинг ҳар биридан кунига 20—22 литрдан сут соғиб олмоқда. Суратда: (чапдан) Фотима Галиулина ва зоотехник-селекционер Ли Лариса ўртоқлар молларни кўздан кечиришмоқда.

В. Салов фотоси.

Маъмур Йўлдошев бошлиқ комсомол-ёшлар звеносининг аъзолари Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида биринчилар қаторида чигит экишни тугатишди. Улар шу кунларда ғўза парваришини бошлаб юборишди. Звено аъзолари беш йилликнинг учинчи йилида 58 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтариш учун курашмоқдалар.

Суратда: ўртоқ М. Йўлдошев.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

ЕРНИ ҚАДРЛАЕТГАНЛАР

Асл деҳқон ернинг қадрига етади. Ўз ихтиёридаги ҳар бир қарич ерни ардоқлайди, унинг унумдорлигини ошириш учун йил ўн икки ой тиним билмайди. Натижада мўлжалидаги ҳосилни олиб, эл-юрт олдида берган сўзининг устидан чиқади.

Оққўрғондаги Войтинцев номли колхоз пахтакорлари ана шундай деҳқонлардан. Бу хўжаликдаги Абдували Расулматов, Хуршид Абдуллаев сингари тажрибали пахтакорлар бошчилик қилаётган илғор участкаларнинг деҳқонлари йил сайин «оқ олтин»дан баракали хирмон кўтариб келмоқдалар, йил сайин ҳосилдорликни гектар бошига уч-тўрт центнер оширишга муваффақ бўлмоқдалар.

Беш йилликнинг иккинчи йилида колхоз пахтакорлари мавжуд 1480 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 26 центнердан хирмон кўтариб, ҳосилдорликни илгариги йилдагига қараганда 2,3 центнер оширган эдилар. Уларнинг бу йилги аҳдлари яна ҳам юксак. Барча майдонларда ҳосилдорликни бултургига нисбатан яна икки центнерга ошириш мажбуриятини олишган. Бутун колхоз бўйича пахта ҳосилдорлигини йилдан-йилга ошириб боришнинг ўзи бўлмайди. Бунинг учун ишлаб чиқаришга янгиликлар киритиш, кадрларнинг малакасини ошириш, тупроқ унумдорлигини кўпайтирадиган зарур чоралар кўриш керак.

Колхознинг пахтакор деҳқонлари буни жуда яхши тушунишади. Шунинг учун ҳам улар ўз малакаларини оширмоқдалар, техникани тобора чуқурроқ эгалламоқдалар, ерларни текислаш, ўғитлаш, бегона ўт илдизларидан батамом ҳоли қилишга катта аҳамият бермоқдалар.

Янги пахта мавсумини улар ҳар тарафлама пухта тайёргарлик билан кутиб олдилар.

Эндиликда пахтакорлар дастлабки ишлов беришга қизғин тараддуд кўрмоқдалар. Ҳадемай колхознинг барча пахта майдонлари яшил квадратлар билан безанади, мурғак ғўза ниҳоллари «оқ олтин» соҳибкорларига жамол кўрсатади.

— Далаларимизда майолди социалистик мусобақаси тобора авж олмоқда, — дейди колхоз раиси Остонақул Туратов, — ҳар гектар ердан пландаги 24,3 центнер ўрнига 28 центнердан пахта етиштириш, ялпи ҳосилнинг 2500 тоннасини ёки 80 процентини машиналар билан йиғиштириб олишга бел боғлашган деҳқонларимиз.

Б. ЙЎЛДОШЕВ.

ЭКОНОМИКАМИЗНИНГ ЗАБАРДАСТ ОДИМИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР САНОАТИДА ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ 1968 ЙИЛ БИРИНЧИ КВАРТАЛИДА БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СТАТИСТИКА БОШҚАРМАЛАРИНИНГ АХБОРОТИ.

Тошкент область ва шаҳар саноат ходимлари беш йилликнинг учинчи йили топшириғини муддатидан олдин адо этиш учун ўзаро социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, ялпи махсулот ва саноат маҳсулотларининг асосий турларини ишлаб чиқариш биринчи квартал планини ортиғи билан адо этдилар. 1968 йилнинг биринчи кварталида саноат маҳсулоти ўсиши ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 8,9 процентни ташкил этди. Шу жумладан Тошкент шаҳрида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 9,9 процент ва областда 7,6 процент купайди. Айрим саноат тармоқларида маҳсулот тайёрлашнинг кўпайиши қуйидагича бўлди:

Электроэнергетика	10 процент
Қора ва рангли металлургия	12 процент
Химия саноати	7 процент
Ўрмон, қоғоз ва ёғоч ишлаш саноати	15 процент
Бинокорлик материаллари саноати	23 процент
Енгил саноат	6 процент
Озиқ-овқат саноати	11 процент

Айрим министрликлар бўйича маҳсулот реализацияси планининг бажарилиши ва ишлаб чиқариш суръатининг ўсиши қуйидагича характерланади:

	1968 йил I квартал планининг бажарилиш проценти	1968 йил I кварталида 1967 йилнинг I кварталига нисбатан
СССР Қора металлургия министрлиги	110	106
СССР рангли металлургия министрлиги	104	128
«Ўзбекуголь» комбинати	103	95
Ўзбекистон ССР химия саноати бошқармаси	103	105
Ўзбекистон ССР мебель ва ёғочсозлик саноати бошқармаси	107	107
Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати министрлиги	92,2	117
Ўзбекистон ССР енгил саноат министрлиги	103	109
Ўзбекистон ССР пахта тозалаш саноати министрлиги	108	99.1
Ўзбекистон ССР озиқ-овқат саноати министрлиги	104	108
Ўзбекистон ССР гўшт ва сут саноати министрлиги	102	113
Ўзбекистон ССР ғалла маҳсулотлари ва аралаш ем саноати министрлиги	108	115
Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министрлиги	105	117

Область шаҳар ва районларида реализация қилинган махсулотлар хажми ва ишлабчиқариш суръатининг ўсиш планининг бажарилиши қуйидагича бўлди:

	1968 йил I квартал планининг бажарилиши	1968 йил I кварталида 1967 йил I кварталига нисбатан
Тошкент шаҳри	100,7	110
Олмалиқ шаҳри	103	117
Оҳангарон шаҳри	98	102
Бекобод шаҳри	107	104
Чирчиқ шаҳри	101	105
Янгийўл шаҳри	104	109
Оққўрғон райони	106	103
Бекобод райони	102	97
Бўка райони	125	108
Юқори Чирчиқ районн	124	89
Калинин районн	111	107
Оржоникидзе районн	104	119
Ўрта Чирчиқ районн	104	128
Янгийўл районн	104	93

Областдаги барча шаҳар ва районлар саноат маҳсулотининг кўпчилик энг муҳим турларини ишлаб чиқариш ва реализация қилиш квартал планини бажардилар. Фақат Оҳангарон шаҳри бундан мустаснодир.

Область бўйича саноат маҳсулотларининг айрим турларини ишлаб чиқариш қуйидагича бўлди.

	1968 йил I кварталида тайёрланган	1968 йил I кварталида 1967 йилнинг I кварталига нисбатан (процент ҳисобида)
Электр қуввати (умумий фойдаланишдаги электростанциялар ва блок станциялар) — миллиард киловатт-соат	2,7	106
Кўмир — минг тонна	1074	95
Кучланувчи трансформаторлар — минг киловольт-ампер	472	107
Компрессорлар — дона	540	113
Тракторлар — дона	5303	109
Культиваторлар — дона	1300	102
Трактор прицеплари — дона	8200	104
Трактор сеялкалари — дона	1661	114
Кўрак чувиш агрегатлари — дона	639	101
Пахта териш машиналари — дона	2000	100,0
Электр кўприк кранлари, махсуслари ҳам шу ҳисобга киради — дона	268	98
Экскаваторлар — дона	280	116
Химия асбоб-ускуналари — минг сўмлик	3994,5	106
Цемент — минг тонна	550,4	110
Йиғма темир-бетон буюмлари — минг кубометр	395,8	126
Бинокорлик ғишти (колхозларда тайёрлангани ҳисобга кирмайди) — миллион дона	179,3	110
Асбоцемент шифери — миллион шартли плита	27,8	90
Дераза ойнаси — минг квадрат метр	476	106
Асбоцемент трубаси — шартли километр	530	160
Брон кабели — минг километр	3,7	104
Еритгич симлар — минг километр	15,4	107
Мебель — минг сўмлик	4125,5	99,9
Рўзғор холодильниги — дона	8078	82
Газ плиталари — минг дона	21,2	118
Қоғоз — тонна	5212	101
Пахта толаси — минг тонна	37,1	101
Каноп толаси — тонна	1919	100,8
Ип—газлама — миллион квадрат метр	41,2	105
Ички трикотаж — минг дона	2231	85
Устки трикотаж — минг дона	1044	131
Чарм пойафзал — минг жуфт	2606	102
Гўшт — тонна	7480	125
Колбаса маҳсулотлари — тонна	4335	103
Ёғи олинмаган сут маҳсулотлари (сутга айлантириб ҳисоблаганда)* — минг тонна	19,1	106
Ўсимлик мойи — минг тонна	11,1	110
Макарон маҳсулотлари — тонна	2090	105
Кондитер маҳсулотлари — минг тонна	11,8	114
Консервалар — минг шартли банка	5958	135
Совун — тонна	4521	102

* Колхозларда ва хонадонларда тайёрлангани бу ҳисобга кирмайди.

Ўтган йилнинг 1 кварталига нисбатан 144 миллион киловатт-соат электр энергияси, 426 дона трактор, 274 дона трактор сеялкаси, 339 дона трактор прицепи, 51,4 минг тонна цемент, 83 минг кубометр йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари, 15,9 миллион дона бинокорлик ғишти, 3 миллион шартли плита асбоцемент шифери кўп ишлаб чиқарилди.

Прокат, пўлат, рангли металлар каби саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳам ортди.

Халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқариш сезиларли даражада кўпайди. 3,2 минг дона газ плитаси, 151 минг жуфт чарм пойафзал, 1785 минг квадрат метр ип-газлама, 299 минг дона устки трикотаж, 1014 тонна ўсимлик мойи, 1489 тонна гўшт, 146 тонна колбаса маҳсулотлари, 1461 тонна кондитер маҳсулотлари кўп ишлаб чиқарилди.

Ўтган йилнинг 1 кварталига нисбатан саноатда меҳнат унумдорлиги 6,9 процент ўсди. Саноат маҳсулоти таннархи арзонлашди.

Асосий кўрсаткичлар бўйича белгиланган план муваффақиятли бажарилгани ҳолда айрим корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ҳамда жамғарма олиш планларини адо эта олмадилар.

Айрим корхоналар меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш бўйича белгиланган топшириқни бажара олмадилар.

Кўприк крани, кучланувчи трансформаторлар, холодильниклар, брон кабели, цемент, бинокорлик ғишти, устки трикотаж каби бир қатор бошқа хил маҳсулотлар ишлаб чиқариш квартал плани тўла адо этилмади.

I кварталнинг охиригача 79 саноат корхонаси планлаштиришнинг ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасида ишлашга кўчирилди.

Янги хил шароитда ишлаётган корхоналар умуман маҳсулот ишлаб чиқариш ва фойда олиш бўйича белгиланган кўрсаткичларни муваффақиятли адо этдилар.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.
ТОШКЕНТ ШАҲАР СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! ХАЛҚ ТУРМУШИНИНГ МОДДИЙ ДАРАЖАСИ ВА МАДАНИЙ САВИЯСИНИ ЯНАДА ЮКСАЛТИРИШ НЕГИЗИ БЎЛГАН ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ ТЎХТОВСИЗ ЎСТИРИШ УЧУН КУРАШИНГИЗ!

(КПСС Марказий Комитетининг 1-Май Чақириқларидан)

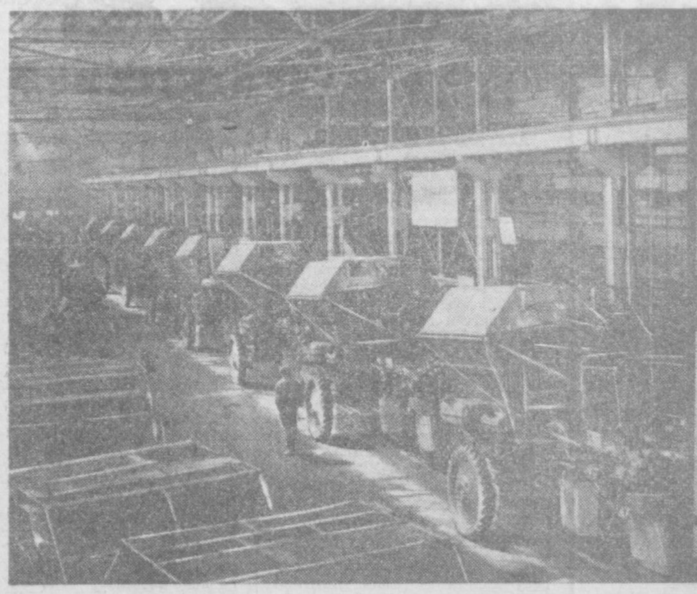

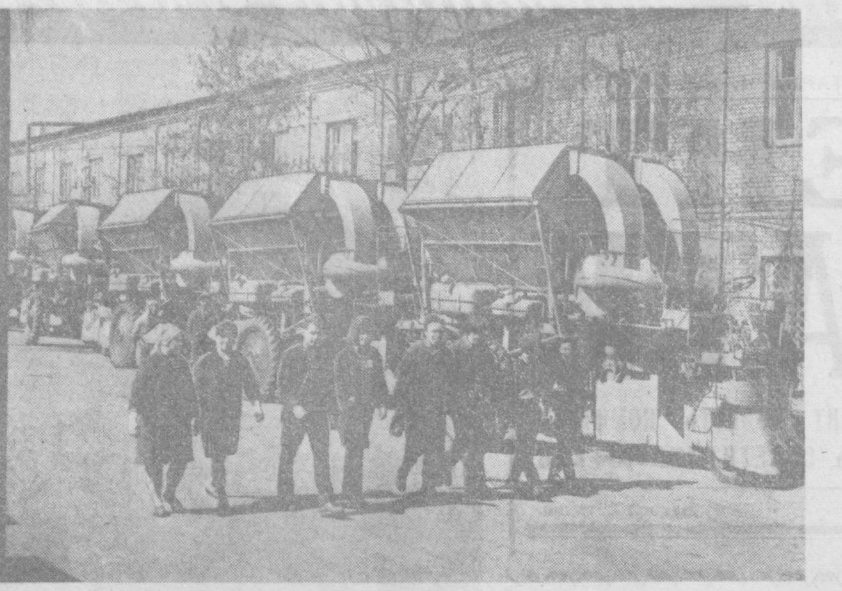

«ТАШСЕЛЬМАШ» заводи аҳли ҳар куни кўплаб сифатли СТХ-1,2 маркали пахта териш машиналарини тайёрлаб деҳқонларга жўнатишмоқда. Суратларда: (чапда) йиғув цехининг умумий кўриниши; ўнгда жўнатиш учун тахт қилиб қўйилган пахта териш машиналари.

В. Салов фотолари.

МАКТАБЛАРНИ ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА БАРВАҚТ ТАЙЁРЛАЙЛИК

ИБРАТЛИ ТАШАББУС

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети Калинин райони корхоналари, колхоз ва совхозлари ҳамда жамоатчилигининг мактабларни 1968—1969 ўқув йилига тайёрлашда иштирок этишлари юзасидан олган социалистик мажбуриятларини маъқуллади.

Шаҳар ва район партия комитетларига мактабларни 1968—1969 ўқув йилига тайёрлаш масаласини кўриб чиқиш лаш ишларини барвақт тугаллаш вазифаси топширилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Умумий таълим мактаблари ишини янада яхшилаш чоралари ҳақида» чиқарган қарорида халқ маорифини тағин ҳам ривожлантиришнинг асосий вазифалари ўз ифодасини топди.

Калинин районида мактаблар тармоғини кенгайтириш, ўрта таълимга ўтишнинг муҳим омили бўлган саккиз йиллик таълимни амалга ошириш ва мактабларнинг моддий базаларини мустаҳкамлаш соҳасида қатор ишлар қилинди. Кейинги уч йил ичида жамоатчилик, колхоз ва совхозлар ёрдами билан 7 та мактаб биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бундан ташқари 5140 ўқувчига мўлжалланган 72 та синф хонаси ҳамда 6 та мактаб устахонаси ишга тушди.

Беш йилликнинг охирига бориб райондаги мактаблар ва ўқувчилар сони кўпаяди. Халқ маорифини ривожлантиришнинг беш йиллик планига мувофиқ, 1970 йилдан умумий ўрта таълимга ўтилиши муносабати билан, 5028 ўқувчига мўлжалланган янги мактаблар қурилади ва фойдаланишга топширилади. Шунингдек, 6200 ўқувчига мўлжалланган синф хоналари қад кўтаради. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида 1970 йилда мактаблардаги ўринлар сони 11228 тага ортади.

Мактабларни 1968—1969 ўқув йилига муваффақиятли тайёрлаш ва билим ўчоқларининг ўрта умумий таълимга ўтказилиши муносабати билан район партия, совет ташкилотлари колхозлар, совхозлар ва жамоатчилик ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олдилар.

Жойларда мактаб ёшидаги болалар ҳамда 1968 йилнинг 1 сентябридан 1-синфларда ўқийдиган болалар тўла рўйхатга олинади.

Мактаб ёшидаги ҳамма болалар ўқишга тўла жалб этилади ва саккиз йиллик ҳамда ўрта таълимни эгаллашда уларнинг бутун контингентини сақлаб қолишга эришилади.

Болаларнинг яхши ўқишида ва тарбиясида ҳамда саккиз йиллик умумий мажбурий таълим ҳақидаги Қонунни бажаришда ота-оналарнинг масъулияти оширилади. Шу мақсадда улар ўртасида педагогик пропаганда ишлари олиб бориш кучайтирилади. Мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш ишига ота-оналар жамоатчилиги жалб этилади.

Янги ўқув йили бошлангунга қадар мактаблар бўйича ўқувчилар сони аниқланади ҳамда уларни мактабга рейсдаги транспортлар ва колхоз-совхозлар транспорти билан элтиб қўйиш чоралари кўрилади.

Бюджетда кўзда тутилган умумий таълим фонди маблағларидан тўла фойдаланилади. Моддий ёрдамга муҳтож бўлган ўқувчиларга ёрдам кўрсатишни яхшилаш мақсадида умумий таълим фонди колхоз ва колхозчиларнинг, муассаса ва ташкилотларнинг маблағлари ҳисобига кенгайтирилади.

Янги ўқув йили бошлангунга қадар мактабларга ва мактаб ёшигача бўлган болалар муассасаларига етарли миқдорда ёқилғи ташиб келтирилади.

Ўқувчиларга медицина хизмати кўрсатиш яхшиланади. Мактабларнинг санитария-гигиенаси устидан қаттиқ контроллик ўрнатилади. Ҳамма мактаблар медицина ходимлари билан таъминланади.

Шу йилнинг 15 августига қадар мактаблар малакали ўқитувчилар билан тўла таъминланади. Янги ишга келган ўқитувчилар яхши кутиб олинади. Ҳамма ўқитувчилар квартиралар билан таъминланади ва уларга бутун ўқув йилига етадиган миқдорда ёқилғи берилади. Колхоз ва совхозлар ўқитувчиларни колхозчилар ва ишчиларга белгиланган нархларда озиқ-овқатлар билан таъминлаб туради.

10-синфни тугатиб, олий ўқув юртларига ўқишга кирмайдиган йигит-қизларнинг район колхоз ва совхозларида ҳамда корхоналарида ишлашлари таъминланади. Зарур бўлган тақдирда уларнинг малакаларини ошириш бўйича техника курслари ташкил этилади. 8-синфларни тугатган ўқувчиларнинг 70 процентдан кам бўлмаган қисми 9 ва 10-синфларда ўқишни давом эттиришга эришилади.

Мактаб бинолари қурилишини кенгайтириш ҳамда қўшимча синф хоналари қуриш ишлари ҳам кенг кўламда олиб борилади. Шу мақсадда райондаги қишлоқ Советлари ўз зиммаларига конкрет вазифалар олдилар.

Юнусобод қишлоқ Совети бўйича қатор ишлар амалга оширилади: «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхози 960 ўқувчига мўлжалланган янги мактаб биносини 1970—1971 ўқув йилида қуриб фойдаланишга топширади. Карл Маркс номли колхоз томонидан ҳам янги мактаб биноси қурилади.

Ҳасанбой қишлоқ Совети территориясида янги мактаблар қад кўтаради. Ильич номли колхоз 320 ўқувчига мўлжалланган мактаб филиалини қуриб беради. Р. Шредер номли институт ҳам янги мактаб қуради.

Калинин қишлоқ Советига қарашли Охунбобоев номли колхоз 9-мактабга янги спорт зали қуриб беришни ўз зиммасига олди. 4-мактаб ўқувчилари эса янги ўқув йилига қадар 150 ўринли ошхона биносига эга бўладилар. Бу бинони Ленин номли колхоз қуриб беради.

Карл Маркс номли қишлоқ Совети бўйича ҳам бир қатор қурилиш ишлари олиб борилади. Генерал Раҳимов номли колхоз 960 ўқувчига мўлжалланган мактаб биносини қуради. Шунингдек, Ленин номли, Навоий номли колхозлар мактабларга қўшимча синф хоналари қуриб берадилар.

Ўзгариш қишлоқ Советига қарашли Куйбишев номли, Оржоникидзе номли колхозлар ҳам мактаблар қурилиши ишига ўз ҳиссаларини қўшадилар. Ленин, Киров, «Назарбек», Фрунзе, Қатортол, Хонобод, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» ва Келес қишлоқ Советларида ҳам қурилиш ишлари олиб борилади.

ЛЕНИН ВА ШАРҚ ХОТИН-ҚИЗЛАРИ

Карл Маркс ижтимоий тараққиёт хотин-қизларнинг жамиятдаги аҳволи билан ўлчанади, деган фикрни айтган эди.

Улуғ Октябрь ғалабасидан кейин дастлабки даврдаёқ хотин-қизларнинг эркаклар билан тенг меҳнатига тенг ҳақ тўлаш, оналар ва болаларни муҳофаза қилиш тўғрисида ва хотин-қизларнинг эркаклар билан тенг ҳуқуқлилигини қонунан мустаҳкамлаган яна бошқа декретлар қабул қилинди.

«Ҳеч бир буржуа давлати, ҳатто энг прогрессив республикачи, демократик давлат ҳам, —деб ёзган эди В. И. Ленин,— хотин-қизларга тўла тенг ҳуқуқ берган эмас, Россия Совет республикаси эса хотин-қизларни тенг ҳуқуқсиз қилиб келган қонунларнинг беистисно барча қолдиқларини бирданига супуриб ташлади, дарҳол қонун йўли билан хотин-қизларнинг тўла тенг ҳуқуқли бўлишини таъминлади».

Шарқ хотин-қизлари асрлар давомида эксплуататорлар зулмидан эзилиб келганлар. Уларга диний қонун ва урф-одатлар таҳдид соларди. Шарқ хотин-қизлари ҳеч қандай ҳуқуққа эга эмас, бутунлай саводсиз эдилар. Паранжи ёпинишга қарши чиққан хотин-қизлар ўлимга маҳкум эди. Паранжи эксплуататорлар қўлида хотин-қизларни эзиш қуроли бўлиб хизмат қилар ва қора кучларга ёрдам берарди. Қизларни 14—15 ёшлариданоқ эрга беришарди.

Фақат Улуғ Октябрь социалистик революциясигина инсоният тарихида биринчи марта меҳнаткашлар қатори шарқ хотин-қизларини ҳам зулм ва асоратдан қутқариб, уларга эркинлик, озодлик йўлини кўрсатиб берди.

Марксизм-ленинизм асосчилари хотин-қизларни озод қилиш ҳақидаги масалани эксплуататорлар давлатини ағдариб ташлаш ва пролетариат диктатурасини ўрнатиш ҳақидаги масала билан боғладилар. Улар хотин-қизларни озод қилиш масаласи пролетариат диктатурасини ўрнатиш масаласининг бир қисми деб қарадилар. Бу масала РСДРПнинг II съездида қабул қилинган партия Программасидаёқ равшан ифодаланган эди. Лойиҳаси В. И. Ленин томонидан ишлаб чиқилган бу Программада табақаланишни йўқотиш, гражданларнинг жинси, диний эътиқоди, ирқи ва миллатидан қатъий назар тенг ҳуқуқли бўлиши аниқ кўрсатилган эди.

Октябрь социалистик революцияси ғалаба қилиши билан хотин-қизларнинг ҳуқуқларини поймол қилиб келган қонунлар, одатлар тугатилди. 1918 йил январида Бутунроссия Советларининг III съезди бўлиб, унда қабул қилинган «Меҳнаткаш ва эксплуатация қилинувчи халқлар Декларацияси»да Совет давлати хотин-қизларга эркаклар билан тенг сиёсий ҳуқуқ берганлигини эълон қилди. Партиямиз ва В. И. Лениннинг ғамхўрлиги туфайли эълон қилинган бу Декларация шарқ хотин-қизларига озодлик, бахт-саодат, тенг ҳуқуқлилик, қувонч бахш этди.

1918 йил июлида Бутунроссия Советларининг V съезди чақирилди. Бунда биринчи Совет Конституцияси қабул қилиниб, хотин-қизларнинг ҳуқуқлари қонун йўли билан мустаҳкамланди. Хотин-қизлар ижодий меҳнатда, ижтимоий-сиёсий ҳаётда актив қатнашиб, ишда ўзларини кўрсата бошладилар.

«Хотин-қизларни,— деб кўрсатган эди В. И. Ленин,— эрксиз аҳволда қолдирадиган қонунлардан Совет республикасида асар ҳам қолмади».

1919 йил ёзида Туркистонда уезд ва район партия комитетларида ишчи ва деҳқон хотин-қизлари бўлимлари тузила бошлади. Бу бўлимлар хотин-қизларнинг сиёсий онгини оширишда ва уларни меҳнатсеварлик руҳида тарбиялашда катта роль ўйнади. Бўлимлар оғир шароитда иш олиб бордилар. Чунки, ўзбек аёлларини озод қилиш учун ҳар бир қўйилган қадам эски урф-одат тарафдорлари, буржуа миллатчилари ва руҳонийларнинг қаттиқ қаршилигига дуч келарди. Шунга қарамай, партия ташкилотлари хотин-қизлар иштирокида конференциялар, мажлислар ўтказардилар ва уларнинг онгини ўстириш учун мактаблар, клублар очиб хотин-қизларни ишлаб чиқаришга кўплаб жалб қила бошладилар.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

1920 йил май ойида ишчи хотин-қизларнинг биринчи Туркистон съезди бўлиб, делегат хотин-қизлар меҳнаткаш аёлларнинг орзу-умидларини ифодалаб, В. И. Ленинга хат ёздилар. Хатда: «Қизил Шарқ хотин-қизлари ҳаётнинг янги формаларини коммунистик асосда қуришда актив иштирок қиладилар»,— деб ишонч билан ваъда бердилар. Кундан-кунга хотин-қизлар оммасининг ижтимоий сиёсий активлиги ўса борди, улар янги ҳаёт қуришга киришдилар. Ўтмишда азоб укубат тортган, камситилган, жаҳолат зулматида хўрланган хотин-қизлар эндиликда ёруғ, озод ва тинч ҳаётга эришдилар.

1924 йили Ўрта Осиё халқлари ҳаётида тарихий воқеа юз берди. Ленинча миллий сиёсат тантана қилди ҳамда Ўрта Осиё республикалари миллий давлатлар сифатида ташкил топди. Ана шунда Ўзбекистон Совет социалистик республикаси қардош совет республикалари оиласига тенг ҳуқуқли аъзо бўлиб кирди. Ўзбекистон республикаси ташкил этилиши билан хотин-қизлар ҳаракати тағин ҳам кенгайиб кетди.

ЎзССР Советларининг биринчи съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг I таъсис съездида иштирок қилиш учун Бутуниттифоқ оқсоқоли Михаил Иванович Калинин келди. У хотин-қизлар билан самимий учрашувлар, мажлислар ўтказди, уларга меҳнатда, маданиятда, илмда, жамоат ишларида актив қатнашишда маслаҳатлар берди. 1925 йил февралида Ўзбекистон Компартиясининг биринчи съездида эса хотин-қиз активлардан бири, марҳума Шамсиқамар Ғойибжонова сўзга чиқди. У хотин-қизларнинг озодликка чиққанликлари учун Коммунистик партия ва Совет давлатидан миннатдорлиги ҳақида сўзлади.

Ўзбекистон хотин-қизларини озод қилиш учун олиб борилган курашларда ташкилотчилик қилган Тожихон Шодиева, Жаҳон Обидова, Тўрахон Иброҳимова каби актив аёлларимиз билан ҳар доим фахрланамиз. Булар хотин-қизлар озодлигининг душманларига, буржуа миллатчиларига қарши актив кураш олиб бордилар.

Буржуа миллатчилари, руҳонийлар хотин-қизларнинг паранжи ташлашларига қарши чиқдилар. Паранжи ташлаган хотин-қизларни ҳақоратладилар, тош бўрон қилдилар ва кўплаб аёллар ўлдирилди.

Халқ душманлари 1928 йилнинг ўзида паранжи ташлаган 203 ўзбек хотин-қизини азоблаб ўлдирдилар. Коммунистик партия хотин-қизларни асоратда, қулликда сақловчи озодлик душманларига қарши курашни кучайтириб юборди. Тез орада паранжи ташлаш, оммавий тус олди. Шаҳар, қишлоқларда митинглар бўлиб ўтди.

Октябрь революциясига қадар бутун Туркистон ўлкасидаги корхоналарда атиги 65 ўзбек хотин-қиз ишлаган эди. Эндиликда республикамиз халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида турли ихтисослар бўйича хотин-қизларнинг катта армияси ишламоқда.

СССР ва Ўзбекистон ССР Конституцияси хотин-қизларнинг меҳнат қилиш, дам олиш, илм олиш ва қариганда, касал бўлиб қолганда моддий ёрдам олиш ҳуқуқларини ҳимоя қилади.

Ҳозирги вақтда республикамизда хотин-қизлардан 176 минг киши олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассис бу эса жами мутахассисларнинг 45 процентини ташкил этади. 26 мингга яқин хотин-қиз инженер ва техник бўлиб ишламоқда. 42 аёл фан доктори, 23 аёл профессор, 1101 хотин-қиз фан кандидати. 141 аёл ЎзССР Олий Совети, 22 аёл СССР Олий Советининг депутатидир. Революциядан илгари аёл киши ҳатто судда тўла ҳуқуқли гувоҳ ўрнига ҳам ўтолмасди, эндиликда эса бизда 176 аёл халқ судларида масъулиятли вазифаларда ишлаб келмоқда, 6735 хотин-қиз халқ маслаҳатчиси, 99 аёл прокуратура органларида ишлаб турибди. Ўзбекистон ССР Олий Суди раисининг ўринбосари Ҳ. Муҳитдинова, СССР Медицина Фанлари академиясининг корреспондент аъзоси, Тошкент медицина институтининг профессори Зулфия Умидова, медицина фанлари доктори Мунира Турсунхўжаева, Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги, Тошкент тўқимачилик институтининг ректори профессор Мақсуда Хожинова, география фанлари доктори, Тошкент Политехника институтининг кафедра мудири Маъфура Орифхонова, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ёдгор Насриддинова; тарих фанлари доктори Раҳима Аминова, халқ шоираси Зулфия, қаҳрамон механизатор, Ленин мукофоти лауреати Турсуной Охунова ва бошқа юзлаб аёлларимиз довруғи жаҳонга маълум. Ҳозирги вақтда Ўзбекистон Фанлар академиясининг аспирантураларида 300 га яқин хотин-қиз ўқимоқда, 18 аёл министр, министр ўринбосари, ёки бошқарма бошлиғи бўлиб ишламоқдалар.

Замонамизнинг ақл-идроки, ор-номуси, шижоатли меҳнатсевар хотин-қизларимиз коммунистик қурилиш йўлидан комил ишонч билан мардона қадам ташлаб олға бормоқдалар. Партия ва бутун халқимиз қатори хотин-қизларнинг ҳам фикри-зикри янги коммунистик жамият қурилишининг улуғвор программасини амалга оширишга қаратилгандир.

Ўзбек хотин-қизлари Советлар мамлакатининг ҳур ва эркин, тенг ҳуқуқли оиласида шунчалик юксакликка парвоз этган эканлар, буларнинг барчаси учун жонажон Коммунистик партиядан, доҳий Лениндан абадий миннатдордирлар.

Шарифа ҚЎШОҚОВА,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти КПСС тарихи кафедрасининг катта ўқитувчиси.

ПАРТИЯ СИЁСИЙ МАОРИФИ ШОХОБЧАЛАРИДА

Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз партия ташкилоти ташаббуси билан Шўралисой қишлоқ советидаги 53-ўрта мактабда сиёсий ўқиш ташкил этилган.

КПСС аъзоларидан 20 киши ва партиясизлар жалб этилган бу ўқиш машғулотларини пропагандист А. Туёқов юқори савияда олиб бормоқда. Пропагандистнинг кўргазмали қуроллардан кенг фойдаланаётганлиги туфайли тингловчилар ўтилаётган ҳар бир темани пухта ўзлаштириб олмоқдалар. Коммунистлардан О. Маликов, М. Олимов, Б. Эркабоев каби ўртоқлар бу борада намуна бўлмоқдалар.

Райондаги Охунбобоев номли колхоз коммунистларининг сиёсий ўқуви ҳам намунали ташкил этилган. Тингловчилар ҳар бир машғулотга пухта ҳозирлик кўрган ҳолда келмоқдалар. Улар шу кунларда КПСС тарихини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар.

Навбатдаги машғулотларда пропагандист Нуриддин Шамсутдинов партия ҳаётига оид воқеалар ҳақида батафсил сўзлаб берди.

Тингловчилар сони ҳозир 70 дан ошиб кетди. М. Пўлатов, Э. Қўшимов ва У. Норматов каби коммунистлар машғулотларда айниқса актив қатнашмоқдалар.

Ш. РАЖАБОВ,
Т. ТЎХЛИБОЕВ.

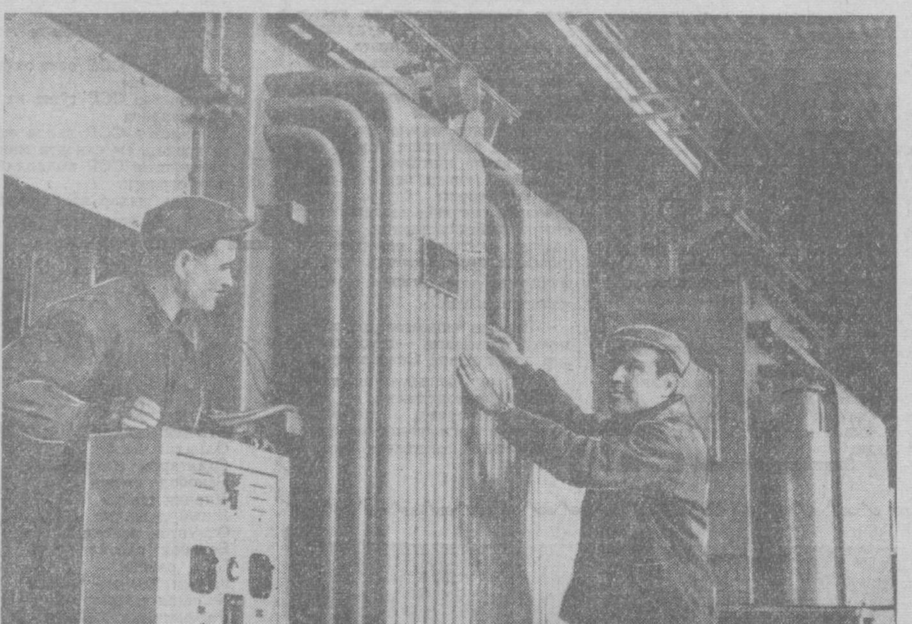

ЧИРЧИҚ трансформатор заводининг коллективи яқинда кучли қувватли янги типдаги трансформатор ишлаб чиқаришни ўзлаштирган эди. Янги маҳсулот кўпгина хорижий мамлакатларга ҳам жўнатилмоқда. Суратда: йиғув цехининг илғор ишчиларидан Э. Кубединов ва К. Дўсманбетовлар янги типдаги трансформаторни йиғишяпти.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ҚЎЛЛАРИ РУЛДА...

500 автомашина! Москва қурувчилари ёрдами билан Тошкентнинг «Мевазор» маҳалласида ташкил топган бу автобазадан ҳар куни шунча машина қурилиш майдонлари томон йўл олади.

Коллектив ўз илғорлари — 4-колонна шофёрлари билан ҳақли равишда фахрланади. Негаки, улар зиммадаги социалистик мажбуриятни тўла адо этиш учун бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилишади. Бу ерда пландаги 70 ўрнига 80 процентдан ортиқ машина узлуксиз икки сменада ишлаб турибди. Ремонт ишлари ҳам аниқ график асосида олиб борилади, ҳарбир машина вақти-вақти билан текшириб турилади.

Натижада, биронта ҳам машинанинг бекор тўхтаб қолишига йўл қўйилмайди. Бундан ташқари, ремонтчилар билан шофёрлар ўртасида мустахкам алоқа ўрнатилди. Ҳар ой охирида ремонтчилар ва шофёрлар қилинган ишларга одатда биргаликда якун ясашади, камчиликларни бирга муҳокама қилишади.

Бу тадбирлар шу кунларда ҳам ижобий натижалар бермоқда. Масалан, ҳар ойда пландагига нисбатан ўрта ҳисобда икки ҳисса кўп қум ва шағал Чиноздан Тошкентга ташиб келтирилмоқда.

Колоннада 80 шофер ишлаяпти. Коллектив 12 бригадага бўлинган. Коммунист Собитали Исоқалиев бошлиқ пешқадам бригада ойлик планни икки ярим ҳиссагача етказиб бажаряпти. Улар «коммунистик меҳнат бригадаси» номига сазовор бўлишган. Шофёрлардан Владимир Бабак, Николай Гришин, Ростислав Подканаев, Иван Шляйкин, Федор Рататев ва бошқаларнинг ҳар бири кунига неча ўнлаб тонна шағал ва қум ташиб келтиришяпти. Мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган бинокорларни биргина шу автоколоннанинг ўзи ҳар куни 240-250 тонна қум ва шағал билан таъминлаяпти.

Бултур йиллик планни бир ярим ҳиссадан ошириб бажарган автобаза коллективи беш йилликнинг учинчи йили, дастлабки квартал планини 130 процент қилиб бажарди.

Коллектив В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини меҳнатда муносиб ютуқлар билан кутиб олишга аҳд қилган. Ҳозир бу ерда иш нормасини бажармайдиган бирон ишчи ёки шофёрни тополмайсиз. Жуда кўп пешқадам шофёрлар кўкрагида «Тошкент қурувчиси» фахрий значогини кўришингиз мумкин.

И. ОБЛОЁРОВ,
бинокор.

МОҲИР ФАРМАЦЕВТ

Бундан ўн йил муқаддам Тошкент фармацевтика институтини муваффақиятли тамомлаган Улфат Комилов Ғазалкент шаҳридаги 292-дорихонага мудир қилиб юборилди. Камтарин, хушмуомала йигит тезда кишилар ҳурматини қозонди.

Улфат олий ўқув юртида олган назарий билимини амалий ишда синаб кўрди. Ҳа, врачларнинг рецептлари бўйича дори-дармон тайёрлаш осон иш эмас. Дорини истеъмол қилувчилар ундан фойдаланиш тартибини яхши тушуниб олиши айниқса зарур.

Фармацевт У. Комилов ана шуларга қатъиян риоя қилади. У аввал дори составларини синчиклаб кўздан кечиради, шундан сўнггина кишилар қўлига тутқазади.

Врач Зайни Минулин учта коғозга ёзилган рецептни мудир қўлига топширар экан: «Ука тезроқ тайёрлаб беришингизни илтимос қиламан», — деди. Илтимос бажо келтирилди. Мудир суюқ ва таблеткали дориларни Минулинга топшираркан, улардан ниҳоятда тўғри фойдаланиш зарурлигини алоҳида уқтирди. Доричининг бу сўзлари врачнинг кўрсатмасини яна бир марта мустаҳкамлади.

Дорихонада инвалидларга арзонлаштирилган нарҳда ва бир ёшгача бўлган болаларга бепул дори бериш ҳам кўнгилдагидек ташкил этилган. Бу жойда инвалидларнинг рўйхати тузилган.

Ўртоқ Комилов Оржоникидзе районининг Бўстонлиқ зонасидаги қишлоқларда ҳам меҳнаткашлар учун дорихоналар хизматини ривожлантиришга бош-қош бўлаяпти. Унинг ташаббуси билан ўн битта қишлоқ дорихонаси очилди. Шу жумладан Сойлиқ, Думалоқ ва Нанай қишлоқларида ташкил этилган дорихоналар хизматидан ҳамма хурсанд.

Бу дорихона хўжаликларнинг дала шийпонларида аптечкалар бўлиши учун ҳам яқиндан ёрдамлашмоқда. Шунингдек, бу ерда дориларни сақлаш ва қўллаш йўллари ҳақида санитария ходимларига маслаҳатлар бериб турилади. Чиндан ҳам Улфат Комилов элга яхши хизмат қилиб, катта обрў топаётган моҳир фармацевтлардан.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«БАЛОИНАФСЛАР» ЖАЗОГА ТОРТИЛДИ

Газетамизнинг ўтган йил 21 декабрь сонида босилган «Балоинафслар» сарлавҳали фельетонда зилзила оқибатларини тугатиш учун Тошкентга ёрдамга келган «Башсантехмонтаж» қурилиш поездининг баъзи мансабдор шахслари томонидан давлат пулини талон-торож қилинганлиги очиб ташланган эди.

Мазкур жиноятчилар яқинда суд қилинди. Суд жараёнида фельетонда кўрсатилган фактлар тўла-тўкис тасдиқланди. Бош бухгалтер С. А. Иванов ва унинг ёрдамчиси Л. М. Александрова ўн икки йилдан, инженер Ш. Бекташев, старший бухгалтер А. Бегуновалар эса ўн йилдан қамоқ жазосига ҳукм этилдилар. Шунингдек бу группанинг бошқа аъзолари ҳам қилмишларига яраша жазога тортилиб, мол-мулклари мусодара қилинган.

БОСИЛМАГАН МАТЕРИАЛЛАР ИЗИДАН

ЧОРА КЎРИЛДИ

«Қорасув» совхози территориясида жойлашган касалхона бош врачи Қ. Ахмедова ва фельдшер-акушерка З. Тўхтароваларнинг беморларга эътиборсизлик билан қараб, қўпол муомалада бўлаётганликлари, тўғрисида редакцияга бир неча шикоятнома келган эди.

Редакциянинг илтимосига кўра, Калинин район санитария-даволаш бирлашмаси яқинда шикоят хатлари юзасидан текшириш ўтказди. Текширишда беморларнинг эътирозлари, асосан тўғри, деб топилган. Баъзи врачлар томонидан йўл қўйилаётган юқоридаги каби камчиликлар касалхона коллективи ўртасида муҳокама қилинган. Қ. Ахмедова қаттиқ огоҳлантирилган, З. Тўхтаровага эса ҳайфсан эълон қилинган.

ПАРРАНДАЧИЛИККА ЖИДДИЙ ЭЪТИБОР

Яқинда область партия комитетида паррандачилик фабрикаларининг иши атрофлича муҳокама қилинди.

Бунда асосий эътибор областимиздаги паррандачилик фабрикалари қониқарсиз ишлаётганлигига қаратилди.

Паррандачилик фабрикаларида қўшимча хоналарни битказиб фойдаланишга топшириш ишларини қурилиш ташкилотлари ўз вақтида амалга оширмаётганликлари натижасида тухум тайёрлаш планлари бажарилмай келмоқда. Бундан ташқари, фабрикаларни электр қуввати билан таъминлаш, паррандахоналарни механизмлар ёрдамида тозалаш каби махсус монтаж ишларини олиб бориш каби қатор муҳим масалалар ҳам шу давргача ҳал этилмаган.

Биргина ана шундай камчиликлар оқибатида ўтган йили «Тошкент» ва «Қорасув» паррандачилик фабрикалари давлатга планда кўрсатилганидан уч миллион дона кам тухум етказдилар.

Бунинг устига «Тошкент», «Ўртасарой», «Қорасув» ва «Бўстонлиқ» паррандачилик фабрикаларини қайта қуриш учун ажратилган капитал маблағларни сарфлашда қурилиш ташкилотлари ўтакеттан сусткашлик қилмоқдалар. Агар ўтган йилнинг бошида бу қурилишлар учун 43,5 миллион сўм маблағ ажратилган бўлса, 1968 йилнинг 1 январигача ана шу маблағнинг 27 миллион сўми сарфланган. Ўзлаштирилган маблағдан ҳали битказилиб ишга туширилмаган қурилишларни тугаллаш учун эса 8,5 миллион сўм харажат қилиш мўлжалланган эди, лекин бу соҳада ҳам 1,7 миллион сўм маблағ сарфланмай қолди.

Йиғилишда паррандачилик фабрикалари қурилишида юз бераётган камчиликларни тугатишнинг конкрет тадбирлари белгиланди.

МЕҲНАТ ВА РОҲАТ

Областимиз транспорт ва алоқачилари сўнгги вақтларда ўз ишларини анча тартибга келтирдилар. Кўпгина автобазалар ва почта бўлимлари меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатаётирлар. Илғор транспорт ва алоқа ташкилотларида ишчи-хизматчилар беш кунлик ижодий меҳнатдан сўнг шанба ва якшанба кунлари мириқиб ҳордиқ чиқармоқдалар. Бу соҳада айниқса Чирчиқ, Бекобод автопарклари, Олмалиқдаги 80-автобаза ва бошқа корхоналар айниқса намунали ишлар қилаяптилар.

Бекободдаги 16-автобаза икки кун дам олинадиган беш кунлик иш ҳафтасига ўтгач, дам олиш уйи профилакторийсини кенгайтирди. 140 ўринли болалар комбинати қурилиши бошлаб юборилди. Бундан ташқари, икки гектарлик майдонда боғ хўжалиги ташкил этилиб, қўш қаватли ошхона ва чойхона қурилиши ҳам олиб борилмоқда. Тошкент область автотрести эса Бўстонлиқ райони территориясида пионерлар лагери қуриш учун жой ажратиб олди. Кўпгина корхона ва автохўжаликлар ўз спорт майдонларини кенгайтирмоқдалар, янгиларини бунёд этмоқдалар.

3-автокомбинат ҳозир Чорвоқ ёнбағрида каттагина пансионат қуришга тайёрланяпти. Пансионатнинг уч гектарлик боғи бўлади. Бу ерда транспортчилар оила аъзолари билан чиқиб дам олишлари мумкин. Тошкент марказлаштирилган усулда юк ташиш трести ҳам шу яқин ўртада икки кунлик дам олиш уйи қуришни мўлжаллаяпти.

Бевосита автохўжаликларда ҳам ҳозир дам олиш бурчаклари ишлаб турибди. 3-автокомбинат ва 102-автобаза дам олиш бурчаклари иши айниқса намуналидир. Корхоналарнинг маъмуриятлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари транспортчиларнинг икки кунлик дам олишини яна ҳам кўнгилдагидек ўтказишлари учун қўшимча тадбирларни амалга оширмоқдалар. Тошкент пассажирлар ташиш трести кино ва театрларга, ов ва спорт ўйинларига оммавий-маданий юришлар ўтказмоқда. Ишчи-хизматчилар тоғларга чиқиб дам олмоқдалар, меҳнат ва Ватан уруши ветеранлари билан учрашувлар ўтказмоқдалар. Бундан ташқари, Ўзбекистоннинг қадимий шаҳарлари Бухоро ва Самарқандга сафарлар уюштириш ҳам мўлжалланган.

Автомобиль ремонти заводларида эса туристик юришлар тез-тез уюштириб турилмоқда. Бундан ташқари, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ҳам ўз репертуарларини янги концерт программалари билан бойитиб, шанба ва якшанба кунлари клуб ва саройларда қизиқарли томошалар кўрсатмоқдалар. 3-таксомотор паркида ташкил этилган «Яшил чироқ» ансамбли хизматидан айниқса транспортчилар хурсанд.

Область транспортчилари дам олишнинг турли-туман шаклларини излаб топаяптилар. 1-автокомбинатда боғбонлар секцияси ишлаётган бўлса, 5-авторемонт заводида ихтирочилар клуби ҳаракатда. Бу клубга аъзо бўлган ёш ишчи ва инженер-техник ходимлар ўз қўллари билан моторли қайиқлар ясаб, сувда сайр қилмоқдалар, овга чиқмоқдалар.

А. ФОЗИЛОВ.

ПЕШҚАДАМ ишчи Умри Муҳиддинова беш йилликнинг учинчи йили топшириғини барвақт бажариш учун курашмоқда. У пойтахтимиздаги «Учқун» галантерея фирмасида олти йилдан бери зиммасидаги мажбуриятни мунтазам ошириб адо этмоқда.

А. Тўраев фотоси.

*

ОЛИҲИММАТ қардош бинокорлар қисқа вақт ичида тошкентликларга юзлаб кўркам турар-жой биноларн, маданий-маиший объектлар қуриб беришди. Улар шу кунларда ҳам қурилиш суръатини тобора жадаллаштираётирлар. Зилзила оқибатларини батамом тугатишда улар кўрсатаётган ғайрат-шижоат пойтахтимиз аҳолисини беҳад қувонтирмоқда. Пешқадам қардош қурувчилардан М. Сиденко, З. Келмонов ва А. Бесчиевних ўртоқлар мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келиб, янги Тошкентни бунёд этиш ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

13.300 ЦЕНТНЕР ТОШКЕНТ ПИЛЛАСИ УЧУН

Область пиллачилик бошқармасининг бошлиғи, қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати А. АЛИМОВ билан суҳбат.

Халқимизни шойи-атласга буркашдек олижаноб вазифани ўз зиммасига олган областимиз пиллачилари илғорлар тажрибаси ва фан ютуқларига асосланган ҳолда йил сайин фидокорона меҳнат қилиб келмоқдалар. Беш йилликнинг учинчи йилида улар она-Ватанга 13.300 центнер аъло сифатли пилла етказиб беришга аҳд қилдилар. Янги ипак қурти боқиш мавсумига тайёргарлик ишлари ана шу юксак мажбуриятга яраша олиб борилмоқда.

Бу йилги мавсумда областимиз колхоз ва совхозларида 25,5 минг қути ипак қурти боқилади. Бунинг учун салкам 62 мингта қурт боқиладиган хона ҳозирланди. Етарли миқдорда сўкчаклар, печкалар, керакли асбоб-ускуналар ва ёқилғи тайёрлаб қўйилди. Ипак қурти уруғларини очириш учун область бўйича 205 та инкубатория ҳозирланди.

Маълумки, ипак қуртларининг бирдан-бир озуқа базаси бўлган тутчиликни ривожлантирмасдан туриб пилла етиштиришни кўпайтириб бўлмайди. Ана шуни назарда тутган областимиз пиллачилари тут плантацияларини кенгайтириш, янги тутзорлар барпо этиш, дарахтлар парваришини яхшилаш ишларига йил сайин катта аҳамият бермоқдалар. Бу йил тут кўчатлари экиш плани республикада биринчилар қаторида бажарилди. Колхоз ва совхозларда тут қатор ораларига ишлов бериш, дарахтларни ўғитлаш, суғориш ишлари ҳар йилгига нисбатан бу йил анча кенг миқёсда олиб борилмоқда.

Эрта баҳорда бевақт бўлган совуқ натижасида тут дарахтларининг уйғонган куртаклари, айрим жойларда эса уйқудаги куртаклар ҳам зарарланди. Лекин пиллачиларимиз бундан саросимага тушмасдан, кўпйиллик тажрибаларига таяниб, тут баргини кўпайтиришнинг зарур ва шошилинч чораларини кўрмоқдалар. Бу йилги нозик шароитда тут баргларидан ниҳоятда тежаб-тергаб фойдаланиш, уни сира нобуд қилмаслик жуда муҳим аҳамиятга эга. Бу иш пиллачиликда меҳнатни тўғри ташкил этиш билан бевосита боғлиқдир. Илғор пиллачилар тут дарахтларидан қандай фойдаланилса яхши самарага эришиш мумкинлиги тўғрисида бош қотирмоқдалар, бу ишнинг янги-янги формаларини топмоқдалар.

Бу соҳада айниқса Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг пиллачилар билан биргаликда ишлаб чиққан тадбирлари диққатга сазовордир. Районда пилла тайёрлаш планини фақат баҳорги қурт боқиш ҳисобигагина бажаришга эришиш мақсадида бир қанча муҳим тадбирлар амалга оширилмоқда. Пиллачилар тутларни совуқ урганидан кейин қолган куртакларнинг қанча барг беришини ҳисобга олиб неча қути ипак қурти боқишни аниқлаб чиқишди. Маълум бўлишича, бу йилги шароит бултургига нисбатан бир оз камроқ қурт боқишни тақозо этади. Лекин ўртачирчиқлик пиллачилар ҳосилдорликни ошириш, яъни ҳар қути ипак қуртидан plandagi 51,2 килограмм ўрнига ўрта ҳисобда 57,2 килограмм пилла олишга қатъий қарор қилдилар. Бунга эришиш учун ҳар бир иш пухта ўйланган ҳолда, илғорлар тажрибаси асосида ўтказилади. Тут баргларининг нобудгарчилигига сира йўл қўйилмайди. Барг тайёрлаш ишлари бевосита тутчилик звеноларининг назорати остида олиб борилади. Пиллачиларга тегишли ҳақнинг эллик процентини ҳозирданоқ аванс тариқасида берилади. Бундай зарур тадбирлар Калинин ва Юқори Чирчиқ районларида ҳам амалга оширилмоқда.

Совуқ уруши натижасида тутчиликка етган зиённи ўрнини билдирмаслик мақсадида областимиз бўйича бу йил ҳар қути ипак қуртидан ўтган йиллардагига нисбатан ўрта ҳисобда 7—8 килограммдан кўп ҳосил етиштириш кўзда тутилмоқда. Ана шу шарафли вазифанинг уддасидан чиқиш учун пиллачиларимиз шу кеча-кундузда янги мавсумга тайёргарлик ишларини янада кучайтиришлари зарур. Биринчи навбатда хўжалик ҳисоби асосида ишлайдиган тутчилик звеноларини тузишни тезроқ тамомлаш лозим. Бу йилги шароитда қурт боқадиган ҳар бир хонадонга ярим-бир қутидан ипак қурти тақсимлаб берилса яхши бўлади.

Тутчилик звеносига қарашли барча тут дарахтлари қурт боқувчиларга тақсимлаб берилиши, барг тайёрлаш ишлари звенонинг қатъий назорати остига олиниши лозим. Пиллачиларни энг соғлом ипак қуртлари билан таъминлаш керак. Бунинг учун инкубациядан чиққан қуртларни биринчи-иккинчи куннинг ўзидаёқ боқувчиларга дарҳол тарқатиш зарур. Учинчи кунда чиққан қуртларни куйдириб юбориш керак. Ана шуни назарда тутиб, инкубацияга мўлжалдагидан 10—15 процент кўп қурт уруғи қўйилиши лозим.

Бу йилги қурт очириш ўтган йиллардагига нисбатан ўн кун орқага сурилмоқда. Ипак қуртлари пилла ўрашга кирадиган давр иссиқ кунлар бошланишига тўғри келади. Маълумки, бизда боқиладиган «Оқпилла 1 Х Оқпилла 2» зотли ипак қуртлари иссиққа унчалик чидамли эмас. Шунинг учун қуртларни бешинчи ёшида ва пилла ўраш даврида деворлари қалин бўлган катта, баҳаво ва салқин биноларда боқиш керак. Акс ҳолда ипак қуртларини зарарлантириб қўйишимиз мумкин.

Қурт боқиш мавсумини жадал ўтказиш учун ҳамма имкониятларни ишга солишимиз лозим. Биринчи, иккинчи, учинчи, тўртинчи ёшлардаги ипак қуртлари боқиладиган хоналарнинг ҳарорати 25—26 даража, намлиги эса 65—70 процент, бешинчи ёшдаги ва пилла ўрашга кирган қуртлар боқиладиган хоналарнинг ҳарорати эса 24—25 даража, намлиги 70—75 процент бўлиши зарур.

Агар областимиз пиллачилари бу йилни ўзлари учун жиддий синов йили деб билиб, ҳар бир ишни ўз вақтида юқори агротехника талаблари асосида бажаришга ҳаракат қилсалар, ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажара оладилар.

МЎЛ ҲОСИЛ ЙЎЛИДА

Фасллар келинчаги гўзал баҳор далаларда кезмоқда. Шу кунларда мўл ҳосил яратиш ишқи билан меҳнат қилаётган пахтакорларнинг ҳам, сабзавоткорларнинг ҳам, боғбонларнинг ҳам қўли қўлига тегмайди.

Бир ерда чигит экиш тугалланаётган бўлса бошқа жойда сабзавотга ишлов берилаяпти. Ҳар куни областимизнинг колхоз ва совхозларидан, шаҳар ва қишлоқларидан газетхонлар ўша ернинг қайноқ ҳаётини акс эттирувчи ўнлаб хатлар юбориб турибдилар.

Ҳар бир конвертдаги хат ўз мазмунига эга.

Оққўрғон районлик **Т. Бузруков** Энгельс номли колхознинг 8 ва 9-участкасида қилинаётган ишлар ҳақида ёзиб, участка аъзоларининг 30 центнердан пахта, 160 центнердан каноп олиш учун ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилишаётганлигини ҳикоя қилади. Шу райондаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг 628 гектар пахта майдонидан 30 ўрнига 35 центнердан ҳосил олиш учун жонбозлик билан ишлаётган 5-бўлим ишчиларининг меҳнатлари ҳақида ўртоқ **М. Карачик** ёзиб юборган.

«Ҳосилдорликни ошириш асосий вазифамиз» деб сарлавҳа қўйилган хабарни Ўрта Чирчиқ районидан ўртоқ **К. Тожибоев** йўллаган. Унда «Коммунизм» колхози аъзолари кўраётган тадбирлари ҳақида сўз боради. Шу райондаги «Ленин йўли» колхозининг пахтакорлари 2350 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» дурдоналари етиштириш учун кураш бошлашди. Бу ҳақда газетхон **А. Долимов** ёзиб юборган.

Чорва моллари парвариши яхши кетаётганлиги ва меҳнаткашларга кўплаб гўшт-сут етказиб берилаётганлиги ҳақида Оржоникидзе районидаги Жданов номли колхоздан **М. Мирсултонов**, Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозидан **Қ. Собиров**, Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозидан **Х. Пиркапасова** ўртоқлар хабар қилишган.

ХАТЛАРГА ОБЗОР

Ўтган йили 650 тонна ўрнига 1250 тонна ғалла тайёрлаб йиллик план 210 процентга етказиб бажарилган, —деб ёзади ўз хабарида ўртоқ **Ҳ. Норқулов.** —Юқори Чирчиқ райондаги «Ленинобод» колхозининг ғаллакорлари бу йил ўтган йилга нисбатан янада кўпроқ дон олиш учун курашишяпти.

Янгийўл районидаги «Октябрь 40 йиллиги», «Партия XXI съезди», Назарали Ниёзов номли колхозларда чигит экиш уюшқоқлик билан ўтказилганлиги ҳақида **Х. Тошматов, Б. Сайдалиев, Н. Кенжаев** ўртоқлар хабар ёзиб юборишган.

—Шу кунларда сабзавот экинларини парвариш қилиш қизитиб юборилди, —дейилади Калинин районидаги «Назарбек» совхозидан **М. Ҳакимов** ҳамда **Б. Маҳмудов** ўртоқларнинг имзоси билан келган хабарда.

«Хўжакент» совхозининг Чаҳ-Чам участкаси йирик чорвачилик бўлими ҳисобланади. Бу участкада 1965 йилда 4000 та қўй бўлган бўлса, бу йил улар сони 15 мингга етказилади, деб хабар қилади **П. Самбетов** ўз хатида. Бу участкада илғор чўпонлардан Д. Серикбоев, Т. Оқилбеков каби ўнлаб чўпонлар кўплаб гўшт ва жун тайёрлаш учун жонбозлик билан ишлашаяпти.

Ҳа, далаларда, боғларда, полиз ва фермаларда иш қизғин. Деҳқон баҳори авжида!

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

22 апрелда СССР Ташқи ишлар министрлигида совет ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Бу конференцияда СССР Ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлимининг мудири Л. М. Замятин ядро қуролини тарқатмаслик масаласига доир баёнотни ўқиб эшиттирди.

Ҳужжатда айтиладики, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг давом эттирилган XXII сессияси 24 апрелда ўз ишини бошлайди. Сессиянинг асосий вазифаси ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида 18 давлат комитетининг узоқ ва мураккаб музокаралар олиб бориш натижасида тайёрлаган шартнома лойиҳаси ҳақидаги докладини қараб чиқишдан иборатдир. Биз Бош Ассамблеянинг бўлажак сессиясига муҳим аҳамият бераяпмиз, чунки бу сессия ядро қуролини тарқатмаслик юзасидан бошланган мунозараларнинг якунловчи босқичи бўлмоғи лозим. Сўнгра давлатлар шу ниҳоятда муҳим ва пишиб етилган масалага доир халқаро битимни бевосита имзолашни бошлаб юбора оладилар.

Яқин вақтларда ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида шартнома тузиш учун ҳозирги вақтда ҳамма имкониятлар бор. 18 лар комитети БМТ Бош Ассамблеяси белгилаган муддатда унга тақдим қилган шартнома лойиҳаси Ассамблеянинг тавсияларига мувофиқ ядро қуролини тарқатмаслик масаласини самарали ҳал қилади ва ядро қуролига эга бўлган мамлакатлар доирасини кенгайтиришга олиб борувчи ҳамма йўлларни ёпиб қўяди. Бу лойиҳа тузиладиган шартнома халқаро тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга ёрдам бергани ҳолда айни маҳалда ядро энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланишни бемалол ривожлантиришдан манфаатдор бўлган барча давлатларнинг манфаатларини таъминлайдиган бўлиши учун ядро қуролини тарқатмаслик проблемаси амалда қандай ҳал қилинмоғи кераклиги тўғрисида кенг доирадаги давлатларнинг нуқтаи назарларини акс эттиради.

Шартнома лойиҳаси устидаги ишларнинг муваффақият билан тамомланганлиги — кўпгина давлатларнинг куч-ғайрат билан ишлаганликлари оқибати бўлиб, унинг миқёси комитет доирасидан анча ташқарига чиқади. Лойиҳанинг ҳар бир моддаси синчиклаб ва ҳар томонлама анализ қилинди. Биз бугун шуни мамнуният билан қайд этишимиз мумкинки, шартноманинг негизини ташкил қилувчи асосий моддаларини кўпдан-кўп давлатлар маъқуллаб қарши олдилар.

Баёнотда Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар лойиҳанинг муваффақият билан ишлаб чиқилишига катта ҳисса қўшганликлари таъкидланади. Совет делегацияси ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги масалани 1965 йилдаёқ Бош Ассамблея кун тартибига киритган эди. Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги ривожланаётган мамлакатлар шунингдек ер курраси бўйлаб бундан буён ҳам ядро қуролининг тарқалиб кетиши хавфли оқибатларга олиб келишига хушёрлик билан баҳо берган капиталистик давлатларнинг ҳукуматлари вакиллари Совет ҳукуматининг бу ташаббусини маъқуллаб қарши олдилар. Шундан кейинги йил СССР ташаббуси билан Бош Ассамблеянинг XXI сессияси ҳеч бир давлат мазкур масаланинг ҳал этилишини қийинлаштириши мумкин бўлган бирор ҳатти-ҳаракат қилмаслиги тўғрисида резолюция қабул қилди.

КПСС XXIII съезди ядро қуролини тарқатмаслик проблемасининг ҳал этилишини тинчликни мустаҳкамлаш ва халқаро кескинликни юмшатиш учун курашдаги энг муҳим ишлардан бири, деб атади. Бошқа социалистик мамлакатлар шу нуқтаи назарни қўллаб-қувватладилар.

Пировардида Л. М. Замятин мухбирларнинг берган саволларига жавоб қайтарди. (ТАСС).

Болгария соҳибкорлари ўзларининг анъанага айланган байрамларини кенг нишонлашмоқда. Суратда: деҳқонлар ток ўтқазмоқда.

БФ—ТАСС фотоси.

БИРИНЧИ ДАРАЖАЛИ МУҲИМ ВОҚЕА

РАВАЛПИНДИ, 22 апрель. (ТАСС). Покистон жамоатчилиги СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигиннинг Покистонга қилган ва кеча тамом бўлган визитига биринчи даражали муҳим воқеа деб баҳо бермоқда. Покистон халқининг Совет ҳукумати бошлиғини дўстона ва самимий кутиб олганлиги мамлакатлар ўртасидаги муносабатларни характерловчи дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик принципларини Покистон аҳолисининг ҳамма табақалари жуда кенг кўламда қўллаб-қувватлаётганлигини намойиш қилди.

«Ҳуррият» газетаси қуйидагиларни ёзади: «биз ҳурматли меҳмонларимиз орқали совет қардошларимизга Покистонда яшовчи юз миллионли халқнинг қизғин муҳаббати ва ҳурматини изҳор қиламиз». «А. Н. Косигиннинг Покистонга қилган сафари,— деб таъкидлайди бу газета,— Покистон—Совет дўстлигини кенгайтириш ва мустаҳкамлашга ёрдам беради».

Мамлакат жамоатчилиги ва матбуоти совет томонининг металлургия заводи, атом электростанцияси ва миллий экономикани ривожлантиришда катта роль ўйнаши лозим бўлган бошқа саноат иншоотларини қуришда Покистонга ёрдам беришга рози бўлганлигини табриклламоқда.

«Машриқ» газетаси қуйидагиларни таъкидлайди: Покистон пўлат сотиб олиш учун ҳар йили 500 миллион рупия сарф қилишга мажбур бўлиб келди. Металлургия заводининг қурилиши Покистон халқининг чет эллардан пўлат сотиб олишни ярмидан кўпроқ миқдорда камайтиришига ёрдам беради. Калабагхда металлургия заводи, Рупурда атом электростанцияси каби муҳим иншоотларни, шунингдек бошқа иншоотларни қуришда Совет Иттифоқи берадиган ёрдам ҳар иккала мамлакат ўртасидаги муносабатлар кенгайиб ва кучайиб бораётганлигини ёркин исбот этади, деб уқтириб ўтади «Машриқ» газетаси.

«Пакистан таймс» газетаси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Покистон Президенти Аюбхон ўртасида олиб борилган музокараларнинг натижаларини шарҳлаб қуйидагиларни ёзади: «Совет Иттифоқи мамлакатимиз экономикасини ривожлантиришга катта ҳисса қўшади».

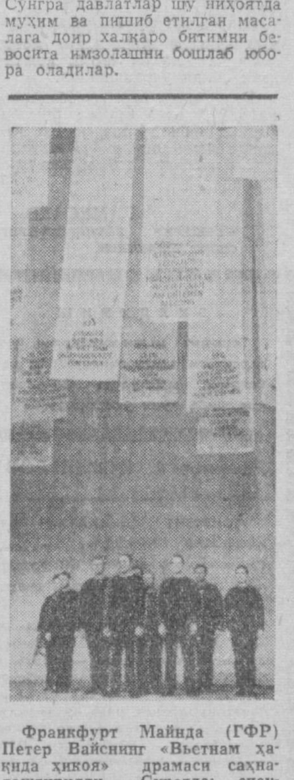

Франкфурт Майнда (ГФР) Петер Вайснинг «Вьетнам ҳақида ҳикоя» драмаси саҳналаштирилди. Суратда: спектаклдан кўриниш.

Кейстон—ТАСС фотоси.

Ғарбий Берлинда Афина хунтасига қарши митинглар

ҒАРБИЙ БЕРЛИН, 22 апрель. (ТАСС). Грециядаги фашист диктатурасига қарши кўп киши қатнашган норозилик митингининг иштирокчилари «Грецияга озодлик!», «Фашизмга ўлим!» деб хитоб қилдилар. Митинг социал-демократ студентлар союзи маҳаллий ташкилотининг ташаббуси билан Ғарбий Берлиннинг марказий майдонларидан бирида ўтказилди. Митингда сўзга чиққан нотиқлар «қора полковниклар»нинг диктаторлик режимини қораладилар, шунингдек Ғарбий Берлинда ва Германия Федератив Республикасида полициянинг прогрессив кучларга қарши қилаётган террори тўхтатилсин, деб талаб этдилар.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ, (ТАСС). Вьетнам Информация агентлиги Озодлик агентлигининг маълумотларига асосланиб қуйидагиларни хабар қилади: Жанубий Вьетнам Озодлик халқ қуролли кучлари бўлинмалари 4, 5 ва 8 апрелда Намбо районида (Жанубий Вьетнам) американинг 17 ҳарбий кемасини сувга ботирдилар ва ишдан чиқардилар.

Озодлик халқ қуролли кучлари жангчилари 9 апрелдан 13 апрелгача Куангнам вилоятида олиб борилган жангларда Американинг солдат ва офицерларидан 129 кишини сафдан чиқардилар, 13 самолёт ва 7 бронетранспортерни яксон қилдилар, 5 омборни портлатдилар. Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 13 апрелда Дананган 10 километр ғарби-шимолдаги аэродромни қаттиқ ўққа тутдилар. Бунинг натижасида Американинг 12 вертолёти яксон қилинди.

Кхесань районидаги 689 ва 832-тепаликлардаги Америка қўшинларининг позицияларини ўққа тутиш вақтида Американинг 100 га яқин ҳарбий хизматчиси қириб ташланди ва ярадор қилинди.

ЦЕЙЛОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

КОЛОМБО, 22 апрель. (ТАСС). Цейлон Коммунистик партияси коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Будапештда ўтказилган маслаҳат учрашуви қарорларини маъқуллади.

Цейлон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг 18—19 апрелда Коломбода ўтказилган пленумида Марказий Комитетнинг Бош секретари Питер Кейнеманнинг доклади тингланди.

Будапештдаги учрашув, деди Кейнеман, қуйидагиларни яққол кўрсатиб берди: «империализмга қарши курашда бирлашиб ҳаракат қилишга ёрдам берадиган ишлар ва бундан олдинги халқаро кенгашларда барча коммунистик ҳамда ишчи партиялар биргаликда ишлаб чиққан бош йўлга садоқат—халқаро коммунистик ҳаракатда тобора кучайиб бораётган асосий йўлдир».

Доклад муҳокама қилинганидан кейин Цейлон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми якдиллик билан резолюция қабул қилди. Бу резолюция компартия делегациясининг Будапешт учрашувидаги фаолиятини маъқуллади. Пленум бу учрашувнинг қарорларини ва жумладан 1968 йил ноябрь-декабрь ойларида Москвада коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро кенгашини чақириш тўғрисидаги қарорини ҳам маъқуллади ва қўллаб-қувватлади.

Резолюция Цейлон Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросига «халқаро кенгашга тайёргарлик ишларида ва кенгашнинг ўзида Цейлон Коммунистик партиясини қатнаштириш учун зарур чораларнинг ҳаммасини кўриш»ни ҳам топширади.

ПОЙТАХТ ЭКРАНЛАРИДА

БИРИНЧИ КУРЬЕР

1901 йил. Ёш болгар социал-демократи Иван Загубанский Варнадан Россия социал-демократик партиясининг «Искра» газетасини Одессага келтиради. Газета 1900 йилларнинг бошларида В. И. Ленин муҳожирликда яшаган Мюнхенда чиқарилиб, полицияларнинг диққатини ўзига тортган эди.

«Биринчи курьер» фильми Ленин «Искра»-сини рус дўстларига етказиб турган болгар революционери Иван Загубанскийнинг порлоқ хотирасига бағишланади. Фильм рус ва болгар киночилари ҳамкорлигида яратилган.

ДАСТЛАБ ТЎРҒАЙЛАР УЧИБ КЕЛАДИ

Бу лирик қисса Улуғ Ватан урушидан кейинги Латвия қишлоқларида Совет ҳокимиятининг ўрнатилиши ҳақида ҳикоя қилади.

Сценарийни Б. Саулитис ва М. Рудзитислар ёзишган.

Фильмни режиссёр М. Рудзитис Рига киностудиясида постановка қилган. Бош ролни Ивант Скрастиньш ижро этган.

УМИД СОҲИЛИ

Фильм воқеалари шу кунларда Тинч океанининг оролларидан бирида содир бўлади. Бу ерда таниқли совет олими, академик Макаров бошчилигидаги совет илмий экспедицияси текшириш ишларини олиб бормоқда. Океанинг шу районида бир гуруҳ америкалик ҳарбийлар янги водород бомбасини синовдан ўтказа бошлайдилар. Фильм марказида икки дунё, кишилар характерининг тўқнашуви ётади.

Фильм А. П. Довженко номли киностудияда Николай Винграновский томонидан қўйилди. Ролларни Ю. Леонидов, Б. Бибиков, А. Кочетков ва бошқалар ижро этишган.

УЗУКДАГИ СУВ ПАРИСИ

Венгриянинг «Мафильм» студиясида режиссёр Имре Михайфи томонидан яратилган бу саргузашт—фильм воқеалари 1944 йилда, гестапо Венгрияда қаршилик ҳаракатини бостиришга тайёргарлик кўраётган бир пайтда бошланади.

Фильм марказида собиқ инглиз разведкачиси, халқ ҳокимияти тарафига ўтган ва шу кунларда машҳур олим бўлиб танилган Кальман Борши тақдири ётади. Бу ролни Венгриянинг машҳур театр ва кино артисти Золтан Латинович ижро этган.

Суратларда (юқорида): «Узукдаги сув париси» ва (пастда) «Биринчи курьер» кинофильмларидан кўриниш.

БОЛА ТАРБИЯСИГА МУНОСАБАТ ШУМИ?

Жиноятнинг олдини олиш прокуратура, суд ва милиция органларининг энг муҳим вазифасидир. Бунинг учун аввало жиноятни содир қилишга олиб келадиган ҳолатларнинг сабабини ўрганиш ва унга қарши кураш чораларини белгилаш зарурдир.

Шу кеча-кундузда содир бўлаётган жиноятларнинг кўпчилиги ичкиликбозлик оқибатида рўй бермоқда. Демак, ичкиликбозликка қарши бутун чоралар билан кураш олиб борсак, турли хил жиноятларнинг олдини олишимиз мумкин.

Бу масалада жамоатчилик жуда катта роль ўйнайди. Ичкиликбозликка қарши кураш яхши йўлга қўйилган жойларда жиноятлар деярлик содир бўлмаётир. Бунга аҳамият бермаётган корхона, муассаса, колхоз, совхоз ва бошқа ташкилотларда эса ҳар хил жиноятлар содир бўлиб турибди.

Муҳиддин Исмоилов ичкилик касофатига учраб қамалиб чиққан. Лекин, у тавбасига таянмади. яна ароқхўрлигини ташламади. Аксинча, авжига чиқарди. Ичиб олиб, уйида жанжал-тўполон кўтарди. Олтита ёш фарзандининг дод-фарёдига қарамай, хотини Зуҳро Исмоиловани дўппослади, болалари билан уриб кўчага ҳайдади. Муҳиддин яна қора курсига бориб ўтирди. Яқинда суд ҳукми билан безори икки йил озодликдан маҳрум этилди. Зуҳро безорининг фамилиясидан воз кечиб, ўз отасининг фамилиясига ўтди. Суд ҳукми билан М. Исмоилов оталик ҳуқуқидан маҳрум этилди.

Ачинарлиги шундаки, Муҳиддин Исмоиловнинг ароқхўрлиги, безорилигини Юнусобод қишлоқ Совети активлари яхши билишарди. Улар Муҳиддинни тартибга чақиришлари, уни бу қинғир йўлдан тўғри йўлга бошлашлари мумкин эди. Лекин, қишлоқ Совети раҳбарлари бу иш билан шуғулланишни ўзларига эп кўришмади.

Яна бир мисол. Шумилов темир йўл дистанциясида баъзи ёшлар ичкиликбозликка берилиб, нотўғри йўлга кириб кетганлар. Вагонлардаги молларни ўғирлаб сота бошлашди. Ўғрилар бу хил жиноятни бир неча бор такрорлашди. Лекин уларнинг бу ҳаракатлари узоқ давом этмади. Хушёр милиция ва прокуратура ходимлари томонидан қўлга олинди. Яқинда бўлиб ўтган суд мажлисида бу ароқхўр ва ўғрилар — Черкинский, Ҳайруллин, Илларионов, Хўжаев, Аверинко ва бошқалар турли муддатларга қамоқ жазосига ҳукм этилди.

Ажабланарлиги шундаки, темир йўл дистанциясининг бошлиғи С. Тўрахонов, бошланғич партия ташкилоти секретари Каприлов ўртоқлар жиноятчилар билан ёнма-ён — бир ҳовлида яшашган. Улар ўз ходимларининг ичкиликбозлик қилишларини, ўғирланган давлат молларини уйларига келтириб сотишларини, наҳотки кўришмаган ва сезишмаган бўлишса! Агар станция раҳбарлари бу ёшларнинг ножўя ҳаракатларини ўз вақтида олдини олишганда эди, бундай хунук воқеалар содир бўлмасди.

Ёшларнинг спиртли ичимликка ўрганиб қолишига баъзи ота-оналар ҳам сабабчи бўлмоқда. Улар ўз фарзандларининг қаерда, ким билан бўлишлари, уйга қачон келиб, қачон кетишлари билан қизиқишмайди. Шуни эсдан чиқармаслик керакки, ота-она ўғил ёки қизнинг биргина қилган номаъқул ишига бефарқ қарар экан, уни дарҳол тузатишга киришмас экан, у ҳолда жуда кўп нарса йўқотади

Келес сельпосининг ходими Нашадбек Шодмонбеков ичкиликка ружу қўйган одам. У баъзан балоғатга етмаган ўғли Равшанбекка ҳам ароқ тутади. Ҳатто «озгина ичсанг ҳеч нарса қилмайди» деб зўрлаб узатган вақтлари ҳам бўлади. Равшанбек кўп ўтмай отасига ўхшаб ичишга ўрганди. Ниҳоят, ичкиликнинг касофати ўн етти яшар Равшанбекни турмага етаклади...

Келесдаги 17-мактаб илмий бўлим мудири Қўчқор Исамуҳамедов ўғли Шавкатнинг юриш-туриши, улфатларининг кимлиги билан мутлақо қизиқмайди. Ўғлининг уйга қай вақт келиб, қай вақт кетишига бефарқ қарайди. Шавкат эса беодоб, безор бўлиб улғайди, катталарни ҳурмат қилмайдиган, тенгқурларини менсимайдиган бўлди. Ичкиликка ўрганди. Кунларнинг бирида бу «тарбиячи»нинг ўғли Ҳамидов деган болани уриб, оғир шикаст етказди...

Кўриниб турибдики, ичкиликбозлик орқасида турли хил жиноятлар содир бўлмоқда. Ижтимоий ахлоқ нормалари қўпол равишда бузилмоқда. Баъзи оилаларнинг мустаҳкамлигига путур етмоқда. Жамиятимиз бундан зарар кўрмоқда. Шундай экан, ичкиликбозликка қарши кураш барча ташкилотлар раҳбарларининг, бутун жамоатчилик ва барча ота-оналарнинг диққат марказида турмоғи зарур.

Карим ЖАЛИЛОВ,
Калинин район прокурорининг ўринбосари, I класс юристи.

ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Ўрта Чирчиқ районидаги 4-ўрта мактаб клубида ўзбек халқининг мутафаккир шоири Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан район ўқитувчиларининг бир кунлик илмий конференцияси бўлиб ўтди.

Илмий конференцияни райком пропаганда ва агитация бўлими мудири ўртоқ Хўжаева очди. Конференцияда Тошкент Давлат университети адабиёт кафедрасининг мудири, филология фанлари доктори, профессор Ғулом Каримов «Алишер Навоий ва ўзбек совет адабиёти», филология фанлари кандидати, доцент Субитой Долимов «Алишер Навоий ва Огаҳий», Ўрта Чирчиқ районидаги 67-ўрта мактаб адабиёт ўқитувчиси Эргашбой Эрматов «Навоий асарларини 9-синфда ўқитиш», 4-ўрта мактаб ўқитувчиси Зияқул Исмоилов «Навоий лирикаси», филология фанлари кандидати, доцент Саида Назруллаева «А. Навоийнинг «Хамса» сида хотин-қизлар образи», 75-ўрта мактаб ўқитувчиси Рамзия Аҳмедова «А. Навоийнинг асарларини 7-синфда ўтиш», филология фанлари кандидати, доцент Анвар Хўжааҳмедов «Навоий ва ўзбек классикларининг адабий алоқалари», район маориф методисти Мўминжон Қаюмов «Бадиий адабиётда А. Навоий образи» деган темаларда доклад ўқишди.

А. ТУХТАСИНОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАМА
(3-канал)

17.55 — **Кўрсатишлар программаси.** 18.00 — **Телеянгиликлар** (рус тилида).

Ўзбек тилида: 18.10 — **Қизил галстук** (тележурнал). 18.45 — **«Ноз-неъмат бунёдкори»** программаси, 19.15 — **Концерт.** 19.50 — **Телеянгиликлар.**

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)

17.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 18.00 — **Концерт.** 18.40 — **Телеянгиликлар.** 18.50 — **Суданнинг иссиқ ёзи** (ҳужжатли фильм). 19.10 — **Здоровье** (Илмий оммабоп эшиттиришлар программаси).

Ўзбек тилида: 19.50 — **Жаҳон болалари дўстлашинг** («Ёшлик» кўрсатади). 20.30 — **Лайли ва Мажнун** (бадиий фильм). 22.05 — **Телеянгиликлар.** 22.15 — **Балет кечаси.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
(9-канал)

Рус тилида: 20.00 — **Орзунинг ушалиши** (болалар учун кинофильм). 20.30 — **Ватан мудофаасини мустаҳкамлайлик** (ёшлар учун). 20.45 — **Беш йиллликнинг учинчи йили** (репортаж).

Ўзбек тилида: 21.05 — **Спорт** («Ёшлик» кўрсатади). 21.35 — **Виждон** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 24/IV да **Оққуш кўли.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/IV да **Гули сиёҳ,** 25 /IV да **Фарҳод ва ширин.**

КИНО

Анна Каренина (кенг форматли, икки серияли фильм) — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 минутда ва 9 да).

«Авлиё Январий» операцияси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1, 3 да).

Оқибат — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Умид қирғоғи — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
24 апрелда
УЛУҒ АЛИШЕР НАВОИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 525 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН МАҚОМ КЕЧАСИ

Кечада Академик Юнус РАЖАБИЙ раҳбарлигидаги Ўзбекистон ССР радиоэшиттириш ва телевидение Давлат комитетининг мақомчилари, СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати Ҳалима НОСИРОВА; Ўзбекистон ССР халқ артистлари — Коммуна ИСМОИЛОВА, Ғулом АБДУРАҲМОНОВ, Шаходат РАҲИМОВА, Муҳаммаджон МИРЗАЕВ, Қундуз МИРКАРИМОВА; Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар — Ориф АЛИМАХСУМОВ, Карим МУМИНОВ, Вилоят ОҚИЛОВА; Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, солистлар Комилжон БАРАТОВ, Фахриддин УМАРОВ Тўхта НАЗАРОВА, Исҳоқ ҚАТАЕВ, Зокиржон СУЛТОНОВ, Шонижон ЭРГАШЕВ, Сирож АМИНОВ, Дилбар АБДУЛЛАЕВА ва Ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашадилар.

Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Муҳаббат МУСАЕВА билан Назрулла ЕҚУБОВ олиб борадилар.

Режиссёр Ўзбекистон ССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати Раззоқ ҲАМРОЕВ.

Концерт кеч соат 8 да бошланади,

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида кундуз 12 дан сотилади

ҲАР ТЎҒРИДА

ЕР ЮЗИДА ҚАНЧА ОДАМ ЯШАГАН

Англияда чиқадиган «Уикенд» журнали шундай маълумотларни эълон қилди: Англиялик икки киши узоқ ҳисоб-китоб, тадқиқотлардан сўнг Ер юзида шу пайтгача тахминан 77 миллиард одам яшаган деган фикрга келганлар. Улар ҳисоблашини эрамизгача бўлган 600 мингинчи йилдан бошлашган. Янги эра бошида кишилик дунёси 200 миллион миқдорида бўлган, 1650 йилга келиб бу рақам 500 миллионни ташкил этган, 1850 йилда одамлар сони ушбу рақамга нисбатан икки баробар кўпайган, 1930 йилга келиб эса кўпайиш яна икки баробар ортган.

Маълумки, ҳозир планетамизда 3 миллиарддан ортиқ одам яшамоқда. Аҳоли сонининг борган сари ўсаётгани 2000-йилга келиб, планетамизда одамлар сони 6—7 миллиардга боради, деб айтишга асос бўлади.

«ЎҚИТИЛГАН» КЕНГУРАЛАР

Агар кенгуралар «ўқитилса» улар кўп нарсага қобил бўлишлиги аниқланди. Мельбурнда дунёда биринчи кенгуралар учун мактаб очилди. Мактабни ўрта баҳоларда битириб чиққан кенгуралар жуда бўлмаса ёш болаларга «энагалик» қила олади, улар билан футбол ҳам ўйнашимумкин. Аъло баҳо билан битирганлари эса (уларга «доктор» даражаси берилади) газонларни қайчилаб, гулчиларга кўмаклашадилар.

МАЙМУН КЎЗИ — ОДАМДА

Бангкокдаги госпитал окулисти Рисакида Соомса Васди гиббон кўзи мугиз пардасини олиб, одам кўзига ўрнатди. Бу хирургияда йирик кашфиётдир. Шу пайтгача бундай ҳолларда яқиндагина вафот этган одам кўзи мугиз пардасини бошқа материаллар билан алмаштиришга уринишлар муваффақиятсиз чиққан.

Бангкоклик (Таиланд) доктор ҳозиргача талайгина операция ўтказиб кўпчилиги беморларга қарийб нормал кўриш қобилиятини қайтарди.

БИР МИНУТ ҚИММАТИ

Меҳнат соатларининг бир минути қанчалик қимматга эга эканлигини биласизми?

Мамлакатимизда ҳар бир минутда 5 квартира қурилади, 15 минг 470 квадрат метр турли газмоллар ишлаб чиқилади. Бир минутда 9 та телевизор тайёр бўлади. Ана шу бир онлик дақиқада 18,5 тонна шакар, 13,5 тонна балиқ ва балиқ маҳсулотлари, 194 тонна пўлат, 545 тонна нефть, 1037 жуфт пойафзал тайёрланади, 1140 киловатт электр энергияси ҳосил қилинади.

ФУТБОЛ ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ

Европа биринчилиги мусобақалари ўз аҳамияти жиҳатидан жаҳон чемпионатига яқин туради. Бу мусобақалар ҳозир ҳал қилувчи босқичга кирди. Жаҳон чемпионатидан фарқли ўлароқ Европа биринчилигида 16 та ўрнига 8 та сараланган команда курашни давом эттиради.

Европа футбол командалари кураши тарихига назар соладиган бўлсак шуни айтиш керакки, Совет футболчилари қитъа кубогини биринчи қўлга киритган эдилар. 1964 йилги мусобақаларда эса иккинчи ўринни олган эдилар. Энди учинчи марта Европанинг энг кучли футбол мамлакати номини олиш учун тайёргарлик кўрмоқдалар.

Маълумки, 8 та группага бўлинган Европа мамлакатлари чорак финалга чиқиш учун икки йил давомида қизғин мусобақалашдилар. Давра системасидаги бу ўйинлар ғоят кескин кураш билан ўтди, кўпгина кутилмаган натижаларни берди. Чунончи, жаҳоннинг иккинчи ва учинчи командаси ҳисобланган Германия Федератив Республикаси ва Португалия терма футболчилари чорак финалга чиқолмай қолдилар. Жаҳон чемпиони — Англия командаси эса фахрли саккизликка ҳаммадан сўнг кирди. Инглизларнинг Шотландия терма командаси билан февраль ойида бўлган ўйинни дуранг қилиб, бу шарафга эришганлиги ишқибозлар ёдида турибди.

Группалар ғолиби қуръа бўйича жуфт-жуфтга бўлинганлар. Мана, ўша чорак финалчилар: СССР — Венгрия; Болгария — Италия; Югославия—Франция, Англия — Испания. Бу учрашувда ғолиб чиққанлар шу йил ёзида ярим финал ва финал ўйинларини ўтказишади. Ярим финал ва финал мусобақаларида командалар бир мартадан учрашадилар.

Ҳозирча СССР ва Венгриядан бошқа командалар ўзаро биттадан учрашув ўтказишди. Болгария футболчилари футбол «юлдузлари»ватани ҳисобланган Италия командаси билан бўлган биринчи баҳсда ҳаммани ҳайратда қолдириб, кутилмаган ғалабага эришдилар. Софияда бўлган бу ўйинда ҳисоб 3:2 бўлди. Лекин Италия командаси 21 апрелдаги жавоб матчида 2:0 ҳисоби билан ғалаба қозониб, саккизликлар ичида биринчи бўлиб ярим финалга чиқди.

Жаҳоннинг вице-чемпиони Германия Федератив Республикасини группа турнирида орқада қолдирган Югославия футболчилари Парижда бўлган биринчи ўйинни дуранг натижа билан якунладилар. Энди уларнинг иккинчи ўйиндан умиди катта.

Европа кубоги эгаси бўлган Испания командаси жаҳон чемпиони билан Лондондаги учрашувда майдон эгаларига қаттиқ қаршилик кўрсата олди. Буни учрашув натижаси ҳам исботлаб турибди. «Уэмбли» стадионида бўлган бу ўйинда англияликлар рақиблар дарвозасини бир мартагина нишонга олиш билан чекландилар, холос. Испания командаси жавоб учрашувини кучлироқ, активроқ ўтказишига шубҳа йўқ.

СССР ва Венгрия терма командалари 4 майда Будапештда, сўнгра 11 майда Москвада куч синашадилар. Футбол мутахассислари бу икки команда ўртасидаги учрашувни энг ҳаяжонли ва кескин ўтади деб ҳисобламоқдалар. Совет терма командаси учун Венгрия футболчилари эски рақиб ҳисобланади. Томонлар ўзаро саккиз марта учрашишган. Бу учрашувларда уч марта совет командаси, бир марта Венгрия футболчилари ғалаба қилган, тўрт ўйин эса дуранг бўлган.

Тақдирни қарангки, Англиядаги жаҳон биринчилигида ҳам СССР ва Венгрия терма командалари чорак финалда учрашган эдилар. Бунда СССР терма командаси ғоят оғир ғалабани қўлга киритганди. Ҳозир венгриялик футболчилар ана шу мағлубият «алами»ни олиш вақти келди, деб ҳисобламоқдалар. Терма командага бу йилдан янги тренер бошчилик қилмоқда. У Германия Демократик Республикаси футболчиларини зафарларга бошлаган Карой Шоошдир. У «венгерларнинг аввалги ўйинларда СССР терма командасига ютқазганлиги факти бизни чўчитмайди» деб айтди.

Ҳақиқатда Венгрия футболчиларининг кейинги ўйинларига назар ташласак, уларнинг Лондон чемпионатидан сўнг катта ютуқларни қўлга киритганлигининг гувоҳи бўламиз. Биринчи бўлиб Европа чемпионатининг чорак финалига чиққан ҳам шу рақибларимиздир. Айниқса венгер ҳужумчиларининг шиддатли комбинацияларига ҳамма тан бермоқда. Альберт, Фаркаш, Бенелар командаси ҳеч бир учрашувда тўп урмай қўймайди.

Ватандошларимиз рақиблар кучини етарли баҳолаган ҳолда бўлажак мусобақага пухта тайёргарлик кўрдилар. Ҳадемай биз ана шу 1968 йил футбол мавсумидаги марказий ва ҳал қилувчи учрашувининг гувоҳи бўламиз.

Агар совет футболчилари муваффақиятга эришсалар, ярим финалда Италия терма командаси билан учрашадилар.

Ҳал қилувчи мусобақалар қаерда ўтади? Европа футбол федерацияси тўртта кучли команда июль ойида Италияда куч синашади деб мўлжаллаб қўйган.

С. МУСАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг спорт шарҳчиси.

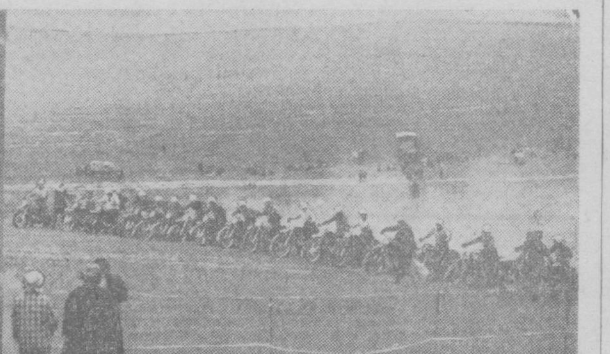

Яқинда Чирчиқ шаҳрида Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларининг энг кучли пойгачилари иштирокида мотокросс ўтказилди. Суратда: (чапда) пойга трассасида, ўнгда мотокросс қатнашчилари стартда. А. Хабаров фотоси.

ОБЛАСТИМИЗ СПОРТ БАЗАЛАРИДА

«ПРАВДА» МУКОФОТИ УЧУН

Республиканинг энг кучли енгил атлетикачилари Чирчиқ шаҳрига тўпланишди. Бу ерда «Правда» газетаси мукофоти учун терма командалар ўртасида кросс мусобақалари бўлди. Ғолиблик учун Тошкент, Андижон, Самарқанд, Наманган, Бухоро, Фарғона, Қашқадарё, Сурхондарё областлари ҳамда Қорақалпоғистон Автоном Республикасининг командалари беллашди.

Ҳар бир команда составида ўн иккитадан спортчи қатнашди. Эркаклар ўртасида 8 километрлик пойгага бўлган югуришда олмалиқлик М. Мугатаров ҳаммадан олдин финишга етиб келди ва умумкоманда ғалабасига муносиб улуш қўшди. Аёллар ўртасида 2 минг метрга пойгада республика рекордчиси З. Бирюкова устун келди. Ўсмирлар баҳси ҳам областимиз вакили Р. Гисматулин ғалабаси билан тугади. Кросснинг бошқа турларида ҳам муваффақиятли қатнашган Тошкент область командаси умумкоманда ҳисобида фахрли биринчи ўринни эгаллади.

«Правда» газетаси совринни учун ўтказилган мусобақа ғолиби — Тошкент область енгил атлетикачилари оммавийлик учун таъсис этилган мукофотни ҳам қўлга киритишга муяссар бўлишди.

ЁШЛАР БАҲСИ

Беш ҳафтадан буён областимиз футбол майдонларида ВЛКСМ Марказий Комитети мукофоти ва республика футбол федерациясининг «Ёшлик» совринни учун мусобақалар давом этяпти. Бунда мамлакат биринчилиги учун «А» ва «Б» класси мастерлари командалари ҳузуридаги мактаб талабалари куч синашмоқда. Ҳар иккала мукофот учун областимиздан олтитадан команда иштирок этмоқда. Бу группада Сирдарёнинг «Пахтаорол» болалар спорт мактаби коллективлари ҳам қатнашмоқда.

Олмалиқнинг «Металлург» ва Чирчиқнинг «Химик» командалари биринчи даврани муваффақиятли якунлаб, иккинчи давра ўйинларини ҳам ғалаба билан бошлашди.

ШАҲАРЛАР СПАРТАКИАДАСИ

Область шаҳарлари III спартакиадаси программаси асосида ўтказилган енгил атлетика, баскетбол ва велоспорт мусобақалари тугади. Ғолиблар бўлажак республика спартакиадасига тайёргарликни ҳам бошлаб юборишди.

Ўзбекистон спартакиадасида областимиз спорт шарафини ҳимоя қиладиган эркин курашчилар ва волейболчилар номи эса ҳали маълум бўлганича йўқ. Бу спорт турлари бўйича Бекобод ва Чирчиқ шаҳарларида мусобақалар бошланди. Бекободда Олмалиқ, Янгийўл, Оққўрғон, Чирчиқ ва Янгиобод шаҳар командалари куч синашяпти. Чирчиқда эркаклар ва аёллар ўртасида ўтказилаётган волейбол мусобақалари бир ҳафта давом этади.

Спартакиадада ғолиб чиққан спортчилар шаҳар терма командалари сафида республиканинг кучли спортчилари анжуманида қатнашадилар.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

БИЛДИРИШ

Тошкент ишчи-мухбирлар университети тингловчиларининг навбатдаги машғулоти 24 апрель, чоршанба куни ўтказилади,

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь—В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 02419. ИНДЕКС — 64697. № Б — 1848.